

חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א - 1961¹

פרק ראשון : הלשכה ותפקידה

1. הקמת הלשכה

מוקמת בזה לשכת עורכי הדין (להלן - הלשכה), שתאגד את עורכי הדין בישראל ותשקוד על רמתו וטהרו של מקצוע עריכת הדין.

2. תפקידי הלשכה (תיקון: תש"ע)

הלשכה

- (1) תרשום מתמחים, תפקח על התמחותם ותבחנם ;
- (2) תסמיך עורכי דין על ידי קבלתם כחברי הלשכה ;
- (3) תקיים שיפוט משמעתי לחבריה ולמתמחים, הכל בהתאם לחוק זה.
- (4) תיתן סעד משפטי למעוטי אמצעים שאינם זכאים לכך מהמדינה לפי חוק² ;

3. פעולות הלשכה שברשות (תיקון: תש"ע)

הלשכה רשאית, בין השאר –

- (1) לחוות דעתה על הצעות החוק בעיני בתי המשפט וסדרי דין ;
- (2) לתת סעד משפטי למעוטי – אמצעים³ ;
- (3) לשמש בורר ולמנות בוררים ;
- (4) לפעול להגנת עניניהם המקצועיים של חברי הלשכה ;
- (5) לייסד קרנות ביטוח, קרנות פנסיה ומוסדות אחרים של עזרה הדדית לחברי הלשכה ;
- (6) ליזום פעולות ומפעלים של מחקר המשפט בכלל, והמשפט העברי בפרט, ולהשתתף בפעולות ומפעלים כאלה ;
- (7) לעסוק בהוצאת ספרות משפטית.

4. הלשכה - תאגיד

הלשכה היא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.

4א. מקום מושב הלשכה (תיקון תשכ"ח)

מקום מושבה של הלשכה הוא ירושלים.

5. הלשכה - גוף מבוקר

הלשכה תעמוד לבקורתו של מבקר המדינה.

פרק שני: מוסדות הלשכה

6. מוסדות הלשכה (תיקון: תשנ"ה, תשס"ח)

אלה מוסדות הלשכה :

- (1) ראש הלשכה ;
- (2) המועצה הארצית ;
- (3) הועד המרכזי ;
- (4) הועדים המחוזיים ;
- (5) בית דין משמעתי ארצי ;
- (6) בתי דין משמעתיים מחוזיים ;
- (7) מבקר הלשכה.
- (8) ועדת אתיקה ארצית ;
- (9) ועדות אתיקה מחוזיות ;

6א סייג לכהונה (תיקון: תשנ"ה)⁴

כהונה בתפקיד שאליו נבחר או נתמנה חבר הלשכה בידי הועד המרכזי, לא תהא ליותר משלוש תקופות כהונה רצופות, והוא הדין במי שנבחר או נתמנה בידי המועצה הארצית, למעט לכהונה של חבר בועד המרכזי ; סעיף זה לא יחול על עובד הלשכה המועסק על ידיה בשכר.

7 הועידה הארצית (בוטל תשנ"ה)

8. ראש הלשכה (תיקון: תשנ"ה)

(א) ראש הלשכה יבחר על ידי חברי הלשכה מבין חבריה, לארבע שנים, במועד שתקבע המועצה הארצית ובלבד שלא יהא בפגרת הקיץ של בתי המשפט; הבחירות יהיו אישיות, כלליות, שוות, חשאיות, ישירות וארציות.

(ב) (1) לראש הלשכה יבחר המועמד שקיבל את מספר הקולות הגדול ביותר, ובלבד שקיבל לפחות שתי חמישיות מהקולות הכשרים;

(2) לא קיבל שום מועמד שיעור קולות כאמור בפסקה (1), יקוימו, כעבור שבועיים, בחירות חוזרות ובהן יעמדו לבחירה שני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים; המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים - הוא הנבחר.

8א ממלא מקום ראש הלשכה (תיקון: תשל"ו, תשמ"ז)

(א) המועצה הארצית תבחר ממלא מקום לראש הלשכה מבין חברי הוועד המרכזי בבחירות שוות, אישיות וחשאיות.

(ב) נבצר מראש הלשכה זמנית למלא את תפקידו, ימשש ממלא מקומו כראש הלשכה במקומו.

8ב בחירת ראש לשכה בידי המועצה (תיקון: תשמ"ז, תשנ"ה)

(א) התפטר ראש הלשכה, נפטר או נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו, והכל אם השלים שלוש שנים לפחות בתפקיד, תבחר המועצה הארצית ראש לשכה במקומו בבחירות שוות, אישיות וחשאיות.

(1) התפטר ראש הלשכה, נפטר או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו לפני שהשלים שלוש שנים לפחות בתפקיד, יבחרו חברי הלשכה ראש לשכה בבחירות מיוחדות.

(2) הבחירות המיוחדות ייערכו במועד שקבעה המועצה הארצית ולא יאוחר מ-90 ימים מהיום שבו התפנה תפקיד ראש הלשכה; על הבחירות המיוחדות יחולו הוראות סעיף 8.

(ב) ראש לשכה שנבחר לפי סעיף זה יכהן עד תום תקופת הכהונה של ראש הלשכה שבמקומו נבחר.

8ג. העברת ראש הלשכה מכהונתו (תיקון: תשנ"ה)

(א) המועצה הארצית רשאית, בהחלטה שהתקבלה ברוב של לא פחות משני שלישים מחבריה, להעביר את ראש הלשכה מכהונתו. החלטה כאמור יראוה כהחלטת המועצה על התפזרותה.

(ב) הבחירות למועצה הארצית ולראש הלשכה ייערכו לא יאוחר מתוך שישים ימים מיום ההחלטה כאמור.

(ג) המועצה הארצית לא תדון בהעברת ראש הלשכה מכהונתו, אלא על פי הצעת הוועד המרכזי שנתקבלה ברוב של שני שלישים לפחות מחבריו; הוועד המרכזי לא ידון בהצעה כאמור אלא על פי פניית רוב חבריו או רוב חברי המועצה הארצית.

(ד) הוועד המרכזי לא יציע להעביר את ראש הלשכה מכהונתו, אלא אם כן חלפה שנה מיום בחירתו; וזאת לאחר שניתנה לראש הלשכה הזדמנות לטעון טענותיו בפני הוועד המרכזי והמועצה הארצית, בעצמו, או באמצעות נציגו שאינו חבר המועצה הארצית; הוועד המרכזי יקבע, באישור המועצה הארצית, את הנוהל לעניין זה.

(ה) דיוני המועצה הארצית לפי סעיף זה ייערכו בישיבה שנועדה לענין זה בלבד או בישיבות סמוכות זו לזו שנועדו כאמור; הדיון יתחיל לא יאוחר מעשרים ימים לאחר החלטת הוועד המרכזי; על מועד הישיבה הראשונה תימסר לכל חברי המועצה הארצית הודעה בכתב, לפחות עשרה ימים מראש.

9 המועצה הארצית (תיקון: תשנ"ה, תש"ס, תשס"ג)

(א) המועצה הארצית תורכב מאלה:

(1) ראש הלשכה וראש הלשכה שקדם לו;

(2) המנהל הכללי של משרד המשפטים;

(3) פרקליט המדינה;

(4) הפרקליט הצבאי הראשי;

(5) עשרים ושמונה חברים שיבחרו חברי הלשכה במועד הבחירות לראש הלשכה בבחירות כלליות, שוות, יחסיות, חשאיות, ישירות וארציות;

(6) שלושה חברים מכל מחוז, שהם יושב ראש הוועד המחוזי ושני חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז שייבחרו על ידי הוועד המחוזי בבחירות חשאיות.

(ב) התפטר ראש הלשכה שקדם לראש הלשכה המכהן אותה שעה, מתברותו במועצה הארצית, נפטר, או נבצר ממנו דרך קבע לכהן בה, יבוא במקומו ראש לשכה שקדם לו והוראה זו תחול באותו אופן כל אימת שנתפנה מקומו של ראש לשכה קודם.

9א. מילוי מקום שהתפנה במועצה הארצית (תיקון: תש"ס, תש"ס, תשס"ג)

- (א) מי שהיה לחבר המועצה הארצית מכוח סעיף 9(א)5 או מכוח סעיף קטן זה וחדל מכהונתו לפני הבחירות לפי אותו סעיף, יבוא במקומו המועמד ששמו בא ברשימת המועמדים של אותו חבר אחרי שמות המועמדים שנבחרו מתוכה בבחירות הקודמות למועצה הארצית או שהיו לחבר המועצה הארצית מכוח סעיף קטן זה, לפי העניין.
- (ב) נכנס המועמד כאמור בסעיף קטן(א) בדרך זו כבר קודם לכן, או היה פסול או לא יכול היה להיות חבר המועצה הארצית מכל סיבה אחרת, או הודיע בכתב ליושב ראש המועצה הארצית שאין ברצונו להיות חבר המועצה, יבוא במקומו המועמד ששמו בא אחריו ברשימת המועמדים האמורה, וכן הלאה.
- (ג) לא היה ברשימת המועמדים מי שימלא את המקום הפנוי כאמור בסעיף קטן (א), ימנה ראש הלשכה תחתיו חבר לשכה אחר, בהתייעצות עם הציבור שמטעמו הוצעה מועמדותו של החבר שמקומו נתפנה.
- (ד) חבר המועצה הארצית שבחר בו ועד מחוזי כאמור בסעיף 9(א)6) ושחדל מכהונתו שלא עקב בחירתו של אחר תחתיו, יבחר הוועד המחוזי תחתיו חבר לשכה אחר הרשום באותו מחוז.
- (ה) (בוטל)

9ב. הפסקת כהונה עקב היעדרות משיבות המועצה (תיקון: תש"ס)

- (א) חבר המועצה הארצית שנעדר משיבות המועצה שלושה חודשים רצופים, ואם היו בשלושה חודשים פחות משלוש ישיבות - משלוש ישיבות רצופות, יחדל מכהונתו כחבר המועצה, בתנאים ובמועד שנקבעו בסעיף זה או על פי.
- (ב) תנאים להפסקת כהונה כאמור הם כי -
- (1) המועצה הארצית לא נתנה רשות מראש להיעדרות חבר המועצה;
- (2) יושב ראש המועצה הארצית שלח לחבר המועצה, מיד אחרי הישיבה השניה שממנה נעדר, הודעה במכתב רשום הכוללת פירוט הישיבות של המועצה הארצית שמהן נעדר וציון העובדה שההודעה נשלחה מכוח סעיף קטן זה.
- (ג) ראה יושב ראש המועצה הארצית שחבר המועצה נעדר משיבות המועצה כאמור בסעיף קטן (א) ושנתמלאו התנאים שבסעיף קטן (ב), ישלח לו הודעה במכתב רשום; ההודעה תפרט את הישיבות שמהן נעדר חבר המועצה ואת קיום התנאים שבסעיף קטן (ב) ותצוין שנשלחה מכוח סעיף קטן זה.
- (ד) לא הגיש חבר המועצה הארצית, תוך תקופה שנקבעה בכללים לעניין זה, בקשה ליושב ראש המועצה לביטול ההודעה לפי סעיף קטן (ג), יחדל מכהונתו כחבר המועצה הארצית בתום תקופה זו, זולת אם יושב ראש המועצה הארצית ביטל את ההודעה לפני כן כאמור בסעיף קטן (ה); הגיש בקשה כאמור, תדון בה המועצה הארצית, ואם החליטה לדחותה, יחדל המבקש מכהונתו עם קבלת ההחלטה.
- (ה) יושב ראש המועצה הארצית רשאי לבטל הודעה לפי סעיף קטן (ג) אם הוכח לו שהיעדרותו של חבר המועצה הארצית נגרמה בשל מחלתו של החבר, שירותו בצבא-הגנה לישראל או שליחות ציבורית שלו.
- (ו) חבר המועצה הארצית, שאילולא האמור בסעיף קטן זה היה חדל מכהונתו מחמת היעדרות משיבות המועצה ושתחתיו לא בא חבר אחר של הלשכה בדרך האמורה בסעיף 9א(א), ימשיך לכהן כחבר המועצה הארצית על אף האמור בהוראות אחרות של סעיף זה, עד שייבחר או יתמנה אדם אחר תחתיו.

10 תקופת כהונה (תיקון: תש"ס, תשמ"ז)

תקופת כהונתו של ראש הלשכה תהא עד לבחירתו של אחר תחתיו; תקופת כהונתם של חברי המועצה הארצית תהא עד לבחירתם או עד למינוים של אחרים תחתם, לפי העניין. תקופת כהונתם של חברי הוועד המרכזי והוועדים המחוזיים תהא עד לבחירתם של אחרים תחתם.

11. הוועד המרכזי (תיקון: תשכ"ו, תשכ"ה, תשנ"ה, תשס"ג)

- (א) הוועד המרכזי הוא המוסד המבצע של הלשכה, ובידו כל סמכויות הלשכה שלא יוחזו בחיקוק למוסד אחר ממוסדותיה.
- (ב) הוועד המרכזי יורכב מאלה:
- (1) ראש הלשכה, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) 16 חברים שתבחר המועצה הארצית מבין חבריה בדרך הבאה:
- (א) כל שלושה חברי המועצה הארצית מכל מחוז, כמפורט בסעיף 9(א)6) כאמור, יבחרו אחד מביניהם להיות חבר הוועד המרכזי;
- (ב) חברי המועצה הארצית הנוותרים, שאינם נמנים עם המפורטים בסעיף 9(א)6) כאמור, יבחרו מביניהם 11 חברים לוועד המרכזי בבחירות שוות, יחסיות וחשאיות.
- (ג) מועדי בחירת הוועד המרכזי לעניין סעיף זה וסדרי הבחירות ייקבעו בכללים.

11א חבר הוועד המרכזי שמקומו נתפנה (תיקון: תשנ"ה)

(א) התפטר נציג מחוזי בוועד המרכזי, נפטר או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, יבחרו נציגי אותו ועד מחוזי במועצה הארצית את מחליפו.

(ב) חבר הוועד המרכזי שבחרה המועצה, שהתפטר מתפקידו כחבר הוועד המרכזי, נפטר או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, תבחר המועצה הארצית חבר אחר תחתיו מבין חבריה.

11ב ניהול ישיבות הוועד המרכזי וקביעת סדר היום (תיקון: תשנ"ה)

(א) יושב ראש הוועד המרכזי ינהל את ישיבות הוועד המרכזי ויקבע את סדר יומן.

(ב) ביקשו שליש מחברי הוועד המרכזי לכלול נושא בסדר היום, יכלול היושב ראש את הנושא לדיון בישיבה הראשונה שתתקיים לאחר שקיבל את הבקשה.

12. מחוזות לשכת עורכי הדין (תיקון: תש"ס)

ואלה המחוזות של לשכת עורכי הדין:

(1) מחוז ירושלים, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בירושלים;

(2) מחוז תל - אביב, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו;

(3) מחוז חיפה, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בחיפה;

(4) מחוז הצפון, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בנצרת;

(5) מחוז הדרום, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע;

12א רישום חברי הלשכה במחוזות (תיקון: תש"ס)

(א) כל חבר הלשכה יהיה רשום באחד ממחוזות הלשכה שבתחומו נמצא מקום עבודתו או מקום מגוריו, לפי בחירתו: החבר יודיע ללשכה על פי איזה מקום הוא מבקש להירשם; חבר לשכה לא יירשם ביותר ממחוז אחד.

(ב) הוראות בדבר סדרי הרישום ובדבר שינויים בו, לרבות התנאים להעברת הרישום ממחוז למחוז, ייקבעו בכללים.

13. הרכב של ועד מחוזי (תיקון: תשכ"ח, תשל"ו, תשמ"ז, תש"ס)

(א) בכל מחוז של הלשכה יהיה ועד מחוזי, אשר יבחר על ידי חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז ומביניהם, בבחירות כלליות, שוות, יחסיות, חשאיות וישירות.

(ב) יושב ראש ועד מחוזי יבחר על ידי חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז ומביניהם בבחירות כלליות, שוות, יחסיות, חשאיות וישירות.

(ג) חברי ועד מחוזי יבחרו ממלא מקום ליושב ראש הוועד המחוזי מבין חבריו בבחירות שוות, אישיות וחשאיות.

(ד) נבצר מיושב ראש ועד מחוזי זמנית למלא את תפקידו, ישמש ממלא מקום כיושב ראש הוועד המחוזי במקומו.

(ה) התפטר יושב ראש ועד מחוזי, נפטר או נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו, יבחר הוועד המחוזי יושב ראש ועד מחוזי במקומו בבחירות שוות, אישיות וחשאיות.

(ו) יושב ראש הוועד המחוזי, שנבחר לפי סעיף קטן (ה), יכהן עד תום תקופת הכהונה של יושב ראש הוועד המחוזי שבמקומו נבחר.

(ז) ועד מחוזי לא יפעל בסתירה להחלטות הוועד המרכזי.

14. בית – הדין המשמעתי הארצי (תיקון: תשמ"ז, תש"ס, תשס"ח, תשס"ט)⁵

(א) חברי בית הדין המשמעתי הארצי ימונו על ידי ועדת המינויים שהוקמה לפי הוראות סעיף 18ד (בפרק זה – ועדת המינויים) לתקופה של ארבע שנים מבין חברי הלשכה הכשירים לכך; מספר חברי בית הדין ייקבע בכללים.

(ב) מי שכהן כחבר בית הדין המשמעתי הארצי שלוש תקופות בזו אחר זו, לא ימונה לתפקיד זה בתקופה הסמוכה לאחריו.

15 בתי הדין המשמעתיים המחוזיים (תיקון: תשמ"ז, תש"ס, תשס"ח, תשס"ט)⁵

(א) בכל מחוז של הלשכה יהיה בית דין משמעתי מחוזי אשר חבריו ימונו על ידי ועדת המינויים לתקופה של ארבע שנים, מבין חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז, הכשירים לכך; מספר החברים של כל בית דין משמעתי מחוזי ייקבע בכללים.

(ב) מי שכהן כחבר בית דין משמעתי מחוזי שלוש תקופות בזו אחר זו, לא ימונה לתפקיד זה בתקופה הסמוכה לאחריו.

16. כשירות לכהונה כחבר בית דין משמעותי (תיקון: תשמ"ז, תשס"ח)

- (א) כשיר לכהן כחבר בית הדין המשמעותי הארצי - מי שהיה חבר הלשכה לפחות שמונה שנים; כשיר לכהן כחבר בית דין משמעותי מחוזי- מי שהיה חבר הלשכה לפחות חמש שנים; ואולם לא יהיה כשיר לכהן כחבר בית דין משמעותי -
- (1) מי שהורשע בבית משפט או בבית דין צבאי בעבירה שיש עמה קלון;
- (2) מי שהורשע בבית דין משמעותי בעבירת משמעת והוטל עליו עונש השעיה או הוצאה מן הלשכה, או שהוטל עליו עונש אחר אך טרם עברו עשר שנים מיום הרשעתו.
- (ב) חבר המועצה הארצית וחבר ועד מחוזי אינם כשירים להתמנות או לכהן כחברי בית דין משמעותי.

17. תום כהונת חברי בית הדין המשמעותיים (תיקון: תשכ"ח תשל"ו, תשמ"ז, תשס"ח).

- (א) תקופת כהונתם של חברי בתי הדין המשמעותיים תהא עד למינוי אחרים תחתם.
- (ב) חבר בית דין משמעותי שהחל לדון בענין פלוני רשאי לסיימו גם לאחר שתמה תקופת כהונתו.
- (ג) בוטל.

17א. פקיעת כהונת חבר בית דין משמעותי (תיקון: תשמ"ז, תשס"ח)

- כהונת חבר בית דין משמעותי נפסקת באחת מאלה:
- (1) התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש ועדת המינויים;
- (2) ועדת המינויים החליטה כי נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו, ומסרה לו על כך הודעה בכתב;
- (3) נתקיימה בו אחת הנסיבות המונעות בעדו להיבחר לחבר בית דין משמעותי לפי סעיף 16;
- (4) חדל להיות חבר הלשכה.
- (5) ועדת המינויים מצאה כי קיימות עובדות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר בית דין משמעותי, ומסרה לו על כך הודעה בכתב.

17א1. השעיה מכהונה של חבר בית דין משמעותי (תיקון: תשס"ח)

הוגש נגד חבר בית דין משמעותי כתב אישום בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה שיש עמה קלון, או הועמד לדין משמעותי לפי חוק זה או לפי דין אחר, רשאית ועדת המינויים להשעות מכהונתו, במסירת הודעה בכתב, עד למתן פסק דין סופי בעניינו או עד לסיום ההליכים המשמעותיים נגדו, לפי העניין.

17ב. חילופי חברים בבית דין משמעותי (תיקון: תשמ"ז, תשס"ח)

התפנה מקומו של חבר בית דין משמעותי, תמנה ועדת המינויים במקומו חבר בית דין, שיכהן באותו בית דין ליתרת תקופת כהונתו.

18. יושב – ראש, סגנים והרכב (תיקון: תשמ"ז, תשמ"ט, תשס"ח)

- (א) חברי כל בית דין משמעותי באישור ועדת המינויים יושב ראש בית הדין וארבעה סגני יושב ראש (להלן - הנשיאות).
- (ב) שלושה מחברי הנשיאות יהיו מנין חוקי לכל פעולה של הנשיאות; לא תיפגע פעולה של הנשיאות בשל כך בלבד שנתפנה מקומו של חבר מחבריה; נתפנה מקומו של יושב ראש בית דין, תהא כל סמכות שנתייחדה לו לפי חוק זה נתונה בידי הנשיאות עד שיתמנה היושב ראש.
- (ג) כל בית דין משמעותי ידון בשלושה; הנשיאות תקבע את אלה מבין חברי בית הדין שישבו לדין בענין פלוני.
- (ד) נבצר מחבר בית דין משמעותי, זולת אב בית הדין, להשתתף בדיון, יתקיים הדיון, על אף האמור בסעיף קטן (ג), לפני שני חברי בית הדין הנותרים, אלא אם החליט אב בית הדין על דחיית הדיון; הוראה זו תחול אף אם התחיל הדיון לפני שלושה ונבצר מאחד החברים שאינו אב בית הדין להמשיך בו.

18א. מבקר הלשכה (תיקון: תשנ"ה)

- (א) ללשכה יהא מבקר פנימי, והוא ייבחר על ידי המועצה הארצית בבחירות חשאיות לתקופת כהונה שלא תפחת מחמש שנים; לענין חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב 1992, יראו כאילו הלשכה היא גוף ציבורי כמשמעותו בחוק האמור.
- (ב) מי שכהן כמבקר שתי תקופות כהונה לא יהיה כשיר להיבחר לכהונה נוספת.

18ב. ועדות האתיקה (תיקון: תשס"ח, תשס"ט)⁶

- (א) בוועדת האתיקה הארצית יהיו חברים אלה :
- (1) חברי הלשכה שימנה הוועד המרכזי באישור ועדת המינויים, ובלבד שלא ימונה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16(א)(1) או (2);
- (2) נציגי ציבור שהתקיימו בהם תנאי הכשירות כאמור בסעיף קטן (ג), שתמנה ועדת המינויים.
- (ב) בכל מחוז של הלשכה תהיה ועדת אתיקה מחוזית שבה יהיו חברים אלה :
- (1) חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז שימנה הוועד המחוזי של אותו מחוז באישור ועדת המינויים, ובלבד שלא ימונה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16(א)(1) או (2).
- (2) נציגי ציבור שהתקיימו בהם תנאי הכשירות כאמור בסעיף קטן (ג), שתמנה ועדת המינויים.
- (ג) כשיר לכהן כנציג ציבור בוועדת האתיקה הארצית או בוועדת אתיקה מחוזית (בסעיף זה – ועדת אתיקה) מי שהתקיימו בו כל אלה :
- (1) הוא משפטן ואינו חבר הלשכה, או שהוא חבר הלשכה שחברותו בה מוגבלת כאמור בסעיף 52ב;
- (2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש נציג ציבור בוועדת האתיקה.
- (ד) (1) המספר הכולל של חברי ועדת אתיקה ייקבע בכללים.
- (2) מספר נציגי הציבור שתמנה ועדת המינויים בוועדת אתיקה לא יעלה על רבע מהמספר הכולל של חברי ועדת האתיקה; בוועדת אתיקה שמספר חבריה פחות מ-11, לא יפחת מספר נציגי הציבור שימונו כאמור מחבר אחד, ובוועדה שמספר חבריה הוא 11 לפחות, לא יפחת מספר נציגי הציבור משניים.
- (ה) הוועד המרכזי או הוועד המחוזי, יבחר מבין חברי ועדת האתיקה הארצית או ועדת אתיקה מחוזית שאינם נציגי ציבור, לפי העניין, את יושב ראש הוועדה; בחירה כאמור טעונה אישור ועדת המינויים.
- (ו) חבר בוועדת אתיקה יתמנה לתקופה של ארבע שנים וניתן לחזור ולמנותו, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.
- (ז) כהונתו של חבר ועדת אתיקה נפסקת באחת מאלה :
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש ועדת המינויים;
- (2) נתקיימה בו אחת הנסיבות המונעות בעדו לכהן כחבר ועדת אתיקה לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), לפי העניין;
- (3) ועדת המינויים החליטה כי נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו או מצאה כי מתקיימות לגביו עובדות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת האתיקה, ומסרה לו על כך הודעה בכתב.
- (ח) ועדת אתיקה מחוזית לא תפעל בסתירה להחלטת ועדת האתיקה הארצית.

18ג. הפרקליטים (תיקון: תשס"ח, תשס"ט)⁷

- (א) ליד ועדת האתיקה הארצית וליד כל ועדת אתיקה מחוזית יפעל פרקליט; כשיר להתמנות לפרקליט מי שהתקיימו בו תנאי הכשירות לכהונה בבית דין משמעתי מחוזי כאמור בסעיף 16(א) והוא אינו חבר באחד ממוסדות הלשכה.
- (ב) הפרקליטים יבררו תלונות על עבירות משמעת של עורכי דין המטופלות בידי ועדת האתיקה שהם פועלים לידה ויעבירו אותן אליה בצירוף המלצתם, וכן ייצגו את ועדת האתיקה שהם פועלים לידה בהליכים לפני בתי הדין המשמעתיים ולפני בתי המשפט, וייעצו לה בכל עניין הקשור בכך.
- (ג) הפרקליטים יועסקו בידי הלשכה בשכר; הוראות בדבר דרכי מינויים והפסקת כהונתם ייקבעו בכללים, ובלבד שכהונתו של פרקליט לא תופסק שלא בהסכמתו, אלא באישור ועדת המינויים בהחלטה שהתקבלה ברוב חבריה.
- (ד) לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיף זה רשאי פרקליט להסתייע בחבר הלשכה, בין אם הוא עובד הלשכה ובין אם לאו.

18ד. ועדת המינויים (תיקון: תשס"ח)⁸

- (א) ועדת המינויים תהיה בת שבעה חברים, ואלה הם :
- (1) שופט לשעבר של בית המשפט העליון או נשיא לשעבר של בית משפט מחוזי, שימנה שר המשפטים בהתייעצות עם ראש לשכת עורכי הדין, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) שני חברי הלשכה המשמשים בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי בשירות המדינה, ברשות מקומית או בתאגיד שהוקם בחוק, שימנה שר המשפטים;
- (3) שני חברי הלשכה שתבחר המועצה הארצית;
- (4) שני חברי הלשכה כמפורט להלן :
- (א) לעניין החלטות ועדת המינויים בדבר בית הדין המשמעתי הארצי, ועדת האתיקה הארצית והפרקליט הפועל לידה – שני חברי הלשכה שיבחר הוועד המרכזי;

(ב) לעניין החלטות ועדת המינויים בדבר בית דין משמעתי מחוזי, ועדת אתיקה מחוזית והפרקליט הפועל לידה – שני חברי הלשכה הרשומים במחוז הנוגע בדבר, שיבחר הוועד המחוזי של אותו מחוז.

(ב) כשיר לכהן כחבר ועדת המינויים לפי פסקאות (2) עד (4) של סעיף קטן (א) – מי שהתקיימו בו תנאי הכשירות לכהונה בבית הדין המשמעתי הארצי כאמור בסעיף 16(א).

(ג) חבר ועדת המינויים יתמנה לתקופה של ארבע שנים, וניתן לחזור ולמנותו ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

(ד) ועדת המינויים תקבע את סדרי עבודתה ואת נוהלי דיוניה, ככל שלא נקבעו בחוק זה או על פיו.

19. סדרי העבודה של המוסדות

מוסדות הלשכה יקבעו את סדרי עבודתם ודיוניהם במידה שלא נקבעו בחוק זה, בתקנות או בכללים.

פרק שלישי: תחום המקצוע וייחודו

20. ייחוד פעולות המקצוע

הפעולות המנויות להלן, לא יעשה אותן דרך עיסוק, או בתמורה אף שלא דרך עיסוק, אלא עורך דין; ואלה הפעולות:

(1) ייצוג אדם אחר וכל טיעון ופעולה אחרת בשמו לפני בתי - משפט, בתי דין, בוררים וגופים ואנשים בעלי סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית;

(2) ייצוג אדם אחר וכל פעולה אחרת בשמו לפני -
משרד ההוצאה לפועל;
לשכת רישום הקרקעות;
הפקיד המוסמך לענין חוק בתים משותפים, תשי"ג-1952;
רשם החברות;
רשם השותפויות;
רשם האגודות השיתופיות;
רשם הפטנטים והמדגמים;
רשם סימני המסחר;
פקיד השומה ונציג מס ההכנסה לענין פקודת מס הכנסה;
המנהל לענין חוק מס שבח מקרקעין, תשי"ט-1949;
מנהל מס עזבון לענין חוק מס עזבון, תשי"ט-1949;

(3) עריכת מסמכים בעלי אופי משפטי שבביל אדם אחר, לרבות ייצוג אדם אחר במשא - ומתן משפטי לקראת עריכת מסמך כזה;

(4) ייעוץ וחיווי דעת משפטיים.

21. שמירת הוראות (תיקון תשמ"ה)

הוראות סעיף 20 אינן פוגעות באלה:

(1) סמכויותיהם של היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו;

(2) ייצוג לפני בתי דין דתיים ולפני בתי דין צבאיים;

(3) ייצוג לפני בית משפט, בית דין, גוף או אדם אחר שהייצוג לפניהם מוסדר בחיקוק, לרבות הוראות סעיף 236 לפקודת מס הכנסה;

(4) סמכויות של סוכן פטנטים לפי פקודת הפטנטים והמדגמים ולפי פקודת סימני המסחר, 1938;

(5) זכותם של רואי - חשבון למלא תפקידים שהותרו להם על פי דין;

(6) ייצוג של ארגון עובדים או מעבידים או של חבר בהם על ידי נציגו של ארגון כזה, בבוררות לענייני עבודה או בקשר להסכם עבודה;

(7) חיווי דעת משפטי על ידי אדם שנתבקש לכך על ידי עורך דין או על ידי רשות מרשויות המדינה.

(8) ייצוג לפני בוררות כשאחד מבעלי הדין בבוררות הוא תושב חוץ או תאגיד הרשום בחוץ לארץ, על ידי תושב חוץ המוסמך לעריכת דין במדינה שהוא תושב בה.

22. זכות ייצוג על ידי עורך דין

אדם שייפה כוחו של עורך דין זכאי להיות מיוצג על ידיו בפני כל רשויות המדינה, רשויות מקומיות וגופים ואנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכל סמכות לדרוש נוכחותו או פעולה אישית של האדם המיוצג, ואין בה כדי לפגוע בחיקוק המסדיר את הייצוג בפני רשות, גוף או איש כאמור.

23. סניגור חוץ במקרים מיוחדים (תיקון: תשכ"ח)

אדם שאינו אזרח ישראלי והוא נאשם בעבירה שדינה מיתה לפי חוק למניעתו וענישתו של הפשע השמדת-עם, תשי"א-1950, או לפי חוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, תשי"א-1950, או שמתנהלת נגדו חקירה בשל עבירה כזאת, רשאי למנות לעצמו, באישור שר המשפטים, סניגור שאינו עורך דין כמשמעותו בחוק זה, אם הוא מוסמך לעריכת דין בחוץ לארץ; שר המשפטים רשאי לאשר את המינוי בנסיבות מיוחדות ולאחר התייעצות עם המועצה הארצית של הלשכה; סניגור שמינויו אושר כאמור, דינו לענין זה כדין עורך דין כמשמעותו בחוק זה; שר המשפטים רשאי, בנסיבות מיוחדות, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, ומשהועמד הנאשם לדין - בהסכמת בית המשפט שלפניו הועמד לדין, לבטל אישור שניתן; בוטל האישור - בטל מינויו של הסניגור.

פרק רביעי: הכשרה למקצוע

24 הוראה כללית

אדם כשיר להיות עורך דין אם נתקיימו בו אלה:
(1) הוא בעל השכלה משפטית גבוהה;
(2) עבר תקופת התמחות;
(3) עמד בבחינות הלשכה.
הכל לפי המפורט בפרק זה.

25. השכלה משפטית גבוהה (תיקון: תשכ"ג, תשכ"ח, תש"ן, תשנ"א, תשנ"ח)

אלה בעלי השכלה משפטית גבוהה לענין סעיף 24:
(1) בוגר של פקולטה למשפטים במוסד בישראל או בוגר של מכללה למשפטים, שהוכרו כמוסד להשכלה גבוהה בהתאם לחוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח - 1958;
(2) בוגר בלימודי משפט במוסד בחוץ לארץ שהוכר, לענין הוראה זו, על ידי האוניברסיטה העברית בירושלים כמוסד להשכלה גבוהה; או מי שלמד במוסד כאמור ועמד בבחינות בהיקף אשר לדעת האוניברסיטה העברית בירושלים ראוי להיחשב כמקנה לו השכלה משפטית גבוהה.
(2א) בוגר בלימודי משפט במוסד בישראל, בעל רישיון לפי סעיף 25 או לפי סעיף 25ט לחוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח - 1958, שהוא שלוחה או סניף של מוסד בחוץ - לארץ, ובלבד שהמוסד בחוץ לארץ הוכר לפי פסיקה (2).
(3) מי שהוסמך בחוץ - לארץ לעריכת דין ושימש בחוץ לארץ לפחות שנתיים עורך דין או בתפקיד שיפוטי, ומי ששימש בחוץ לארץ לפחות שנתיים בתפקיד שיפוטי שרק בעל השכלה משפטית כשיר לו.
(4) מי שסיים לימודיו במכללה למשפטים, שהוכרה לענין זה על פי האמור בסעיף 25 ב.

26א. הועדה להכרה במכללה חוץ - תקציבית למשפטים (תיקון: תשנ"א)

(א) שר המשפטים ימנה ועדה של אחד עשר חברים (להלן - הועדה להכרה) לשם הכרה במכללה חוץ - תקציבית למשפטים (בסעיף זה ובסעיפים 25ב עד 25ה - מכללה למשפטים); וימנה לה יושב ראש כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) אלה חברי הועדה:

(1) שני חברים שימנה שר המשפטים, שאחד מהם יהיה יושב - הראש, והם ייקבעו מבין היועץ המשפטי לממשלה, המנהל הכללי של משרד המשפטים, המשנים ליועץ המשפטי לממשלה;

(2) שני פרופסורים למשפטים מתוך רשימה שיגישו הדיקנים של הפקולטות למשפטים;

(3) שופט בדימוס שימנה נשיא בית המשפט העליון;

(4) חבר המזכירות הפדגוגית של משרד החינוך והתרבות שימנה שר החינוך והתרבות;

(5) שני חברים של לשכת עורכי הדין שיקבע הועד המרכזי של הלשכה;

(6) רואה חשבון שתקבע לשכת רואי חשבון בישראל;

(7) כלכלן שיקבע נגיד בנק ישראל;

(8) חבר שיקבע מרכז השלטון המקומי בישראל.

(ג) לא נקבע אחד מהאמורים בסעיף קטן (ב) לועדה, תוך שלושה חודשים מתחילתו של סעיף זה או מיום פקיעת תוקפו של המינוי, יקבע שר המשפטים את החבר, כאמור בסעיף קטן (ב), במקום אותו גוף.

(ד) תקופת כהונתה של הועדה להכרה תהיה חמש שנים.

(ה) נתפנה מקומו של חבר הועדה או שנבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, ימונה חבר אחר במקומו לתקופת הנכונה של אותה ועדה.

(ו) הועדה תקבע את סדרי עבודתה ונהלי דיוניה, במידה שלא נקבעו בחוק זה או על פיו.

25ב. הכרה במכללה למשפטים (תיקון: תשנ"א)

(א) הועדה להכרה רשאית להכיר במכללה למשפטים לעניין סעיף 25 (4), ובלבד שנתקיימו בה כל אלה:

- (1) משך הלימודים אינו קצר משלוש שנים;
  - (2) נקבעו אמות מידה לקבלת תלמידים;
  - (3) היקף הלימודים דומה לנהוג בפקולטה למשפטים של מוסד להשכלה גבוהה;
  - (4) המכללה תקיים, שלא ממקורות של תקציב המדינה, קרן מלגות או תעניק בפועל מלגות, לסיוע לתלמידים הזקוקים לכך, לתשלום שכר הלימוד; הסיוע יינתן ל-20% לפחות מן התלמידים בשיעור של 25% לפחות משכר הלימוד המקובל במכללה.
- (ב) ביטול הכרה שניתנה למכללה למשפטים, לרבות מפאת שהפרה או שחדל להתקיים בה תנאי מהתנאים האמורים בסעיף קטן (א), ייעשה בידי הועדה להכרה על פי ההליכים והכללים לביטול הכרה במוסד מוכר לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, בשינויים המחויבים, ובלבד שלא תהיה הגבלה של חופש הדעה והמצפון.

25ג. הכרה במכללה למשפטים כמוסד מוכר להשכלה גבוהה (תיקון: תשנ"א)

(א) מכללה למשפטים שהוכרה לענין סעיף 25, רשאית להגיש בקשה להכרה כמוסד מוכר על פי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.

(ב) ניתנה הכרה למכללה למשפטים לענין סעיף 25, ולצורך הכרתה כמוסד מוכר כאמור בסעיף קטן (א), היא שינתה את צורת התאגדותה, או התמוזגה עם תאגיד אחר, בין קיים ובין חדש, רואים את ההכרה שניתנה לה כמכללה למשפטים לענין סעיף 25, כאילו ניתנה להתאגדות החדשה, ובלבד שלא היה כרוך בשינוי זה כל דבר אחר שיכול היה להשפיע על הכרה זו.

25ד. דין מוסד שהוכר לפני תחילת סעיף 25 (תיקון: תשנ"א)

(א) מוסד שהוכר לענין סעיף 25 לפני תחילתו של סעיף 25, בין באורח זמני ובין דרך קבע, דינה של ההכרה בו יהא לכל דבר וענין, עד תום ארבע שנים מתחילתו של סעיף 25, כדין הכרה בלתי מסוייגת במכללה למשפטים; ביטול ההכרה במוסד כאמור יהיה בידי הועדה להכרה על פי הוראות סעיף 25 ב (ב)

(ב) מוסד כאמור בסעיף קטן (א), שלא קיבל הכרה בידי הועדה להכרה על פי האמור בסעיף 25 עד תום ארבע השנים האמורות, יפקע תקפה של ההכרה שניתנה לו; ואולם ימשיכו לראות בו מוסד שהוכר כאמור, לגבי מי שהחל את לימודיו במוסד לפני שפקע תקפה של ההכרה.

25ה. דין תלמידי מכללה למשפטים (תיקון: תשנ"א)

דינם של תלמידי מכללה למשפטים אצל רשויות המדינה ומוסדות ציבוריים, יהיה כדין תלמידים במוסד מוכר להשכלה גבוהה.

26. תנאים לרישום מתמחה (תיקון: תשכ"ג, תשמ"ה, תש"ן, תשנ"א)

אלה

- (1) רשאים להירשם כמתמחים:
  - מי שקיבל בפקולטה כאמור בסעיף 25(1) תעודת בוגר או אישור שמילא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר או אישור שסיים את תקופת לימודיו בפקולטה ונותרו לו לא יותר משתי בחינות כדי למלא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר.
  - בפסקה זו, "פקולטה" - לרבות מכללה למשפטים כמשמעותה בסעיף 25 (1);
  - (2) בוגר כאמור בסעיף 25(2) או (א2) לאחר שהוכיח ידיעה מספיקה בשפה העברית ולאחר שעמד בבחינות הלשכה בדיני מדינת ישראל, פרט לבחינות שפוטר מהן בהתאם לתקנות, אולם רשאי הוא להירשם כמתמחה גם אם עדיין לא עמד בשתיים מבחינות אלה;
  - (3) מי שנתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 25(3), לאחר שהוכיח ידיעה מספיקה בשפה העברית;
  - (4) מי שקיבל במכללה כאמור בסעיף 25(4) אישור שסיים את תקופת לימודיו במכללה ועמד בדרישות לקבלת תעודת סיום הלימודים.

26א. תנאים חריגים לרישום מתמחה (תיקון: תשנ"ד)

על אף האמור בסעיף 26 רשאית המועצה הארצית באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת לקבוע כללים לרישום מתמחה אף במועד מוקדם או מאוחר מהמועד שבו מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף האמור.

27. סירוב הלשכה לרשום מתמחה (תיקון: תשס"ה)

הלשכה רשאית, לאחר שנתנה למועמד הזדמנות לטעון טענותיו לפנייה, שלא לרשמו כמתמחה על אף כשירותו לפי סעיף 26, אם נתגלו עובדות שלאורן סבורה הלשכה שהמועמד אינו ראוי לשמש עורך דין. סירבה הלשכה לרשום מתמחה תודיע למועמד את נימוקיה בכתב.

28. בוטל (תיקון: תשס"ה)

29. מאמנים (תיקון: תשל"ז, תשנ"ד)

(א) ההתמחות תהיה אצל מאמן; ואלה רשאים להיות מאמנים למתמחים:
(1) שופט בית המשפט העליון ושופט בית משפט מחוזי;
(א1) שופט של בית דין לעבודה;
(2) שופט בית משפט שלום שהותק שלו כחבר הלשכה וכשופט יחד אינו פחות מחמש שנים;
(א2) שופט תעבורה שנתמנה לפי הפרק הרביעי לפקודת התעבורה, ושהותק שלו כחבר הלשכה וכשופט יחד אינו פחות מחמש שנים;
(3) שופט צבאי משפטאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, שהותק שלו כחבר הלשכה וכשופט יחד אינו פחות מחמש שנים;
(4) חבר הלשכה בעל ותק של חמש שנים שאושר על ידי הלשכה כראוי להיות מאמן;
(5) חבר הלשכה בעל ותק של חמש שנים המשמש בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי בשירות המדינה, ברשות מקומית או בתאגיד שהוקם בחוק שנקבעו לענין הוראה זו על ידי שר המשפטים בצו.
(ב) מי שרשאי להיות מאמן לפי פסקאות (1) ו- (א1) של סעיף קטן (א), או מי שרשאי להיות מאמן לפי פסקאות (2) עד (5) לאותו סעיף קטן והותק שלו, כחבר הלשכה וכשופט יחד, אינו פחות מחמש שנים, רשאי, באישור הלשכה, לאמן שני מתמחים; .

30. ביטול אישור (תיקון: תשל"א)

הלשכה רשאית, לאחר שנתנה לחבר הלשכה הזדמנות לטעון טענותיו לפנייה, לבטל אישור שניתן לפי סעיף 29(4), אם נתקיימה אחת מאלה:
(1) הלשכה נוכחה, על פי קובלנה של ועד מחוזי, היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, שהחבר לא מילא את תפקידו כמאמן;
(2) החבר הורשע על ידי בית דין משמעתי ולאור הרשעתו סבורה הלשכה שאין הוא ראוי לשמש מאמן.

31. בוטל (תיקון: תשס"ה)

32. מספר המתמחים

מספר המתמחים שמאמן אחד יכול לאמן ייקבע בכללים.

33. העסקת מתמחים

לא יעסיק מאמן מתמחה אלא בעבודה משפטית.

34. המשך התמחות אצל מאמן אחר

מתמחה המבקש להמשיך את התמחותו אצל מאמן אחר, לא יעשה כן אלא באישור הלשכה.

35. תקופת ההתמחות (תיקון: תשכ"ג, תשל"ו, תשמ"ה, תשנ"ד)^{9,10}

(א) תקופת ההתמחות תהיה שנים עשר חודשים.
(ב) מי שהוסמד בחוץ לארץ לעריכת דין ושימש בחוץ לארץ עורך דין או בתפקיד שיפוטי לפחות שנתיים, ומי ששימש בחוץ לארץ לפחות שנתיים בתפקיד שיפוטי שרק בעל השכלה משפטית כשיר לו, תהיה תקופת התמחותו שנה, ורשאית הלשכה להפחית תקופה זו ובלבד שלא תפחת משה חודשים; שימש כאמור פחות משנתיים - רשאית הלשכה להפחית את תקופת ההתמחות שהוא חייב בה ובלבד שלא תפחת משנה.
(ג) בוטל.

36. קיצור התמחות (בוטל תשכ"ג)

37. ייצוג שולחי המאמן

בששת החודשים האחרונים לתקופת התמחותו רשאי מתמחה לייצג שולחי מאמנו בבית משפט השלום, ובלבד שהמאמן יהיה נוכח בבית המשפט או שבית המשפט הרשהו להמשיך בייצוג אף בהעדר המאמן.

37א. בחינות בדיני ישראל (תיקון: תשכ"ג)

מי שנתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 25(3) חייב להיבחן בבחינות הלשכה בדיני מדינת ישראל, פרט לבחינות שפוטר מהן בהתאם לתקנות.

38. בחינות התמחות (תיקון: תשכ"ג, תשמ"ה)

(א) בתום תקופת ההתמחות על המועמד לחברות בלשכה להיבחן בבחינות הלשכה במקצועות מעשיים; ואולם מי שהוסמך בחוץ לארץ לעריכת דין ושימש בחוץ לארץ לפחות חמש שנים עורך דין או בתפקיד שיפוטי שרק בעל השכלה משפטית כשיר לו, והוא התחיל בהתמחותו תוך עשר שנים מיום עלייתו ארצה, פטור מבחינה זו.

(ב) מי שנרשם כמתמחה לפי סעיף 26(1) על פי אישור שסיים תקופת לימודיו בפקולטה, לא ייבחן בבחינת ההתמחות אלא לאחר שקיבל תעודת בוגר או אישור שמילא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר או אישור שמילא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר; מי שנרשם לפי סעיף 29(2) או 3(3) לפני שעמד בכל בחינות הלשכה בדיני ישראל שלא פוטר מהן, לא ייבחן בבחינות ההתמחות אלא לאחר שעמד באותן הבחינות.

39. תכנית הבחינות וסדריהן (תיקון: תשכ"ג)

תכנית הבחינות לפי הסעיפים 26(2), 37א ו-38 - וסדריהן ייקבעו בתקנות.

40. ועדת בוחנת

הבחינות לפי סעיף 38 יהיו בפני ועדה בוחנת של שלושה שהם שופט, והוא יהא יושב ראש, ושני עורכי-דין, מהם אחד חבר השירות המשפטי; ועדה בוחנת תורכב מתוך רשימת בוחנים שתקבע על ידי שר המשפטים.

41. משמעת מקצועית של מועמדים

בתקופת התמחותו ועד להכרעה הסופית בדבר קבלתו כחבר הלשכה נתון המועמד למרותה של הלשכה ולשיפוטה המשמעתי, והלכות האתיקה המקצועית חלות, בשינויים המחויבים, גם עליו; בשל עבירת משמעת רשאי בית דין משמעתי להטיל על מועמד אזהרה, נזיפה, פסילה להתקבל כחבר הלשכה, לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים או לצמיתות; ואם היה בעבירה משום הפרת חובותיו כמתמחה או פגיעה בטוהר הבחינות - גם ביטול התמחות, כולה או מקצתה, וביטול בחינה. על דין המשמעת נגד מועמד יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות הסעיפים 62 עד 74.

41א. דין מתמחה כדין עובד (תיקון: תשל"א)

(א) דינו של מתמחה, לכל דבר וענין, למעט החיקוקים המפורטים בתוספת, יהיה כדין עובדו של המאמן, ואם היה המאמן שכירו של אחר יראו את האחר כמעבידו של המתמחה; סעיף זה אינו חל על חייל המתמחה בצבא הגנה לישראל.
(ב) שר המשפטים, באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת, להוסיף עליה ולגרוע ממנה.

פרק חמישי : חברות בלשכה

42. הוראה כללית (תיקון: תשס"ב)

אדם הכשיר להיות עורך דין והוא תושב ישראל ובגיר, יהיה לעורך דין עם קבלתו כחבר הלשכה.

43. פרסום מוקדם והתנגדויות

שמותיהם של המועמדים לחברות בלשכה יתפרסמו בצורה שתקבע בכללים, ותוך תקופה שתקבע לכך בכללים רשאי כל אדם להגיש ללשכה התנגדות לקבלת המועמד.

44. סירוב הלשכה לקבל חבר (תיקון: תשס"ב, תשס"ה)

(א) הלשכה רשאית, לאחר שנתנה למועמד הזדמנות לטעון טענותיו לפנייה, שלא לקבלו כחבר הלשכה, על אף כשירותו -
(1) אם המועמד הורשע בעבירה פלילית, שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון, והלשכה סבורה שלאור הרשעה זו אין הוא ראוי לשמש עורך דין;
(2) אם נתגלו עובדות אחרות - בין על ידי פסק דין של בית דין משמעתי או על ידי התנגדות שהוגשה לפי סעיף 43, ובין בדרך אחרת - והלשכה סבורה שלאור עובדות אלה אין המועמד ראוי לשמש עורך דין;
(ב) החליטה הלשכה שלא לקבל מועמד כחבר הלשכה תודיע לו את נימוקיה בכתב;

45. בוטל (תיקון: תשס"ה)

46. רישום בפנקס, תעודה ועיסוק במקצוע

החליטה הלשכה לקבל את המועמד, או שבית המשפט העליון ביטל את סירובה לקבלו, תרשום הלשכה את המועמד בפנקס חברי הלשכה ותתן לו תעודת חברות; מיום רישומו רשאי הנרשם לעסוק במקצוע עריכת - דין.

47. ביטול החברות

בית דין משמעתי מחוזי רשאי לבטל רישומו של חבר הלשכה בפנקס החברים ולבטל חברותו בלשכה, אם הוכח בפניו שהרישום הושג במירמה; על החלטת בית הדין המשמעתי לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 70.

48. פקיעת חברות (תיקון: תשס"ה)

חברותו של חבר הלשכה תפקע אם נתקיימה בו אחת מאלה:

- (1) הודיע ללשכה בכתב על פרישתו ממנה;
- (2) חדל להיות תושב ישראל; המועד בו חדל חבר להיות תושב ישראל ייקבע על ידי הלשכה;
- (3) הוכרז פושט רגל;
- (4) נידון בבית דין משמעתי להוצאה מן הלשכה והעונש בוצע.

49. השעית חברות (תיקון: תש"ס, תשס"ה)

חברותו של חבר הלשכה תושעה -

- (1) אם הוכרז בפסק דין פסול - דין מחמת מחלת נפש - כל עוד לא בוטל הפסק, או אם החליטה הלשכה, על סמך תעודה של פסיכיאטר מחוזי, כי הוא אינו מסוגל מחמת מחלת נפש לשמש כעורך דין - כל עוד לא בוטלה החלטה.
- (2) אם נידון בבית דין משמעתי להשעיה - למשך תקופת ההשעיה.

50. שמירת מרות וזכויות (תיקון: תש"ס)

מי שפרש מן הלשכה או שחברותו פקעה מסיבה אחרת נשאר נתון למרות הלשכה בכל מה שאירע לפני פקיעת החברות וכן רשאי הוא לגבות שכרו בעד שירותים שנתן לפני כן.

50א. חבר הלשכה שהושעה (תיקון: תש"ס)

הוראות חוק זה יחולו על חבר הלשכה שהושעה כשם שהן חלות על חבר הלשכה שחברותו בה מוגבלת כאמור בסעיף 52ב, ככל שאין בסעיפים 59ד ו-971- הוראות מיוחדות לענינו.

51. חידוש חברות

מי שפרש מן הלשכה ומי שחברותו בלשכה פקעה מסיבה אחרת והסיבה בטלה, רשאי לבקש חידוש חברותו בלשכה; על חידוש החברות יחולו הוראות הסעיפים 42 עד 47, בשינויים המחויבים, ובלבד שהלשכה לא תסרב לחידוש החברות אלא על סמך הרשעה או עובדות שאירעו אחרי פקיעת החברות.

52. סייג לחידוש חברות

על אף האמור בסעיף 51, מי שנידון להוצאה מן הלשכה לא יבקש חידוש חברותו לפני שעברו עשר שנים מהוצאתו, והלשכה רשאית, לפי שיקול דעתה, להסכים לחידוש החברות או לסרב לו.

52א. הפסקת חברותם של חברי הלשכה לתקופת כהונתם כשופטים או כדיינים (תיקון: תשכ"ב)

חברותו של חבר הלשכה שנתמנה שופט או דיין של בית דין דתי נפסקת כל עוד הוא משמש בכהונתו, והוא הדין במי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין לפי פקודת עורכי הדין, 1938, ושימש אותה שעה בכהונת שופט או דיין כאמור; לענין סעיף זה, "שופט" -

- (1) שופט כמשמעותו בחוק השופטים, תשי"ג-1953;
- (2) שופט צבאי משפטי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, המשמש בכהונתו בהיותו בשירות קבע של צבא הגנה לישראל.

52. חברות מוגבלת (תיקון: תשכ"ג, תש"ס, תשס"ח)

- חבר הלשכה שאינו עוסק בעריכת דין - אם בכלל ואם כנציגו של היועץ המשפטי לממשלה - רשאי להודיע על כך ללשכה בכתב, וכל עוד לא ביטל הודעתו, יחולו עליו הוראות חוק זה למעט הוראות סעיף 60, בשינויים אלה:
- (1) לא יעשה פעולות שנתייחדו לפי חוק זה לעורכי דין, ואם עשה פעולה כזאת, דינו כאמור בסעיף 96;
- (2) לא יבחר ולא ייבחר למוסדות הלשכה ולא יתמנה או ייבחר לתפקיד בה, למעט לתפקיד נציג ציבור בוועדת האתיקה הארצית או בוועדת אתיקה מחוזית, לפי סעיף 18ב.
- (3) אינו חייב בדמי חבר ואגרות אחרות שהלשכה מטילה על חבריה.

פרק ששי: אתיקה מקצועית ושיפוט משמעתי

53. שמירת כבוד המקצוע

עורך דין ישמור על כבוד המקצוע של עריכת דין וימנע מכל דבר העלול לפגוע בכבוד המקצוע.

53א. סייג לייצוג בשל חברות בוועדת מינויים (תיקון: התשנ"ה, תשס"ד)

עורך דין שהוא חבר בוועדה לבחירת שופטים או בוועדה למינוי חברי בית דין דתי לא ייצג צד בבית משפט, בית דין דתי או בבית דין לעבודה שהשופטים המכהנים בו נבחרים או מתמנים על יסוד המלצת הוועדה שבה הוא מכהן, כל עוד הוא חבר באותה ועדה; הוראה זו לא תחול על ייצוג צד בבית המשפט העליון, בבית דין דתי לערעורים או בבית הדין הארצי לעבודה.

53ב. סייג לייצוג בשל עילת פסלות של שופט (תיקון: תשס"ד)

- (א) התבקש עורך דין לקבל על עצמו לייצג צד בהליך בבית משפט, ויש לו יסוד להניח כי קבלת הייצוג תביא לכך שהשופט שנקבע לדון באותו הליך לא ישב בדין בשל התקיימות עילה מעילות הפסלות המפורטות להלן, לא יקבל על עצמו את הייצוג אלא אם כן ההליך הוא הליך קשור להליך קודם שבו ייצג עורך הדין את אותו צד או שבית המשפט התיר את הייצוג לפי בקשה שהגיש עורך הדין:
- (1) השופט שנקבע לדון בהליך הוא בן משפחה של עורך הדין או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;
- (2) לשופט הדין בהליך או לבן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בעורך הדין.
- (ב) לענין סעיף זה -
- "בית משפט" - לרבות בית דין לעבודה, בית דין צבאי, בית דין רבני, בית דין שרעי ובית דין דתי דרוזי;
- "בן משפחה" - בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופוס או שימש משפחה אומנת שלו;
- "בן משפחה מדרגה ראשונה" - בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופוס או שימש משפחה אומנת שלו;
- "שופט" - לרבות שופט ונציג ציבור בבית הדין לעבודה, שופט צבאי, דיין, קאדי, קאדי - מד'הב, וכן רשם בבית משפט או בבית דין לעבודה;
- "הליך קשור" ביחס להליך קודם, - ערעור או בקשת רשות ערעור על הליך קודם, או הליך אחר הקשור קשר ישיר להליך קודם והנוגע לאותה מסכת עובדתית;

54. החובה כלפי הלקוח וכלפי בית המשפט

במילוי תפקידיו יפעל עורך הדין לטובת שולחו בנאמנות ובמסירות, ויעזור לבית המשפט לעשות משפט.

55. הסדרת פרסומת (תיקון תש"ס)

- (א) עורך דין לא יעשה, במישרין או בעקיפין, פרסומת לעיסוקו אלא בהתאם לכללים שתתקין המועצה הארצית באישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
- (ב) בכללים כאמור ייקבעו סוגים, צורות ודרכים של פרסומת המותרים לעורכי דין, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות את הציבור או לפגוע בו או משום פגיעה בכבוד המקצוע. כן ייקבעו באותם כללים מקרים וצורות שבהם רשאי או חייב עורך דין לציין את שמו ומקצועו.

56. איסור שידול לשם השגת עבודה

לא ישדל עורך דין, בעצמו או על ידי אחר, כל אדם למסור לידי עבודה מקצועית.

57. שימוש בתארים

עורך דין ישתמש לציון מקצועו בתואר "עורך דין" או בתואר לועזי מקביל שנקבע בכללים, ובתואר זה בלבד. אין בהוראה זו כדי למנוע את השימוש בתואר אקדמאי או בתואר שדין אחר מסדיר את השימוש בו.

58. איסור שותפות (תיקון: תשכ"ח, תשל"ח)

עורך דין לא יעסוק במקצועו בשותפות עם אדם שאינו עורך דין, ולא ישתף אדם כזה בהכנסותיו - אם ברוטו ואם נטו - בתמורה לשירותים, סיוע או תועלת אחרת לעסקו. אולם רשאי עורך דין לשתף בהכנסותיו את בן הזוג, הצאצאים וההורים של שותפו, בהווה או בעבר, שנפטר בעודו חבר הלשכה ושל עורך דין שממנו רכש את עסקו.

59. איסור העסקה

עורך דין לא יעסיק במשרדו, בלי היתר מאת הלשכה, אדם שחברותו בלשכה הושעתה - בתקופת ההשעיה, או אדם שהוצא מן הלשכה.

59א. סייגים לעיסוק בחברת עורכי - דין (תיקון: תשל"ח)

(א) עורך דין לא יעסוק במקצועו כחבר בחברת עורכי הדין אלא אם נתקיימו אלה:
(1) החברה רשומה בישראל לפי פקודת החברות ואין לה כל הגבלה על ערבות חבריה;
(2) מטרת החברה, לפי תזכירה, הן האגדס של עורכי דין, פעולות עזר לעריכת - דין, פעולות לניהול החברה ונכסיה ולהשקעת רווחיה ופעולות לוואי הדרושות לאלה, ונקבע בתזכיר ההתאגדות, כי לא יהיו לחברה הסמכויות המפורטות בתוספת השניה לפקודת החברות;
(3) כל חברי החברה ומנהליה הם חברי הלשכה.
(ב) לא יעסוק עורך דין במקצועו כחבר ביותר מחברת עורכי דין אחת.

59ב. שם החברה (תיקון: תשל"ח)

שם של חברת עורכי דין לא יכלול אלא שמם של עורכי דין שהם חברי החברה העוסקים בעריכת - דין.

59ג. הגבלת שיתוף בהכנסות (תיקון: תשל"ח)

(א) חברת עורכי דין לא תשתף בהכנסותיה, על אף האמור בתזכירה, בתקנותיה או במסמך אחר, מי שאינו עורך דין, אולם רשאית היא לשתף בהכנסותיה את בן הזוג, הצאצאים וההורים של חבר, בהווה או בעבר, שנפטר בעודו חבר הלשכה או של עורך דין שהחברה רכשה את עסקו.
(ב) נפטר חבר או חדל להיות חבר הלשכה ולא הועבר חלקו בחברה, ירכשוהו חברי החברה תוך תקופה, בדרך, במועד ובתנאים שייקבעו בכללים.

59ד. איסור השתתפות למי שהושעה (תיקון: תשל"ח)

(א) חבר בחברת עורכי דין שהושעה מחברותו בלשכה לא יהיה זכאי לקבל בתקופת השעייתו כל תשלום מהחברה חוץ מתשלומים בעד שירות שנתן לפני שהושעה ולא כל חלק מרווחי החברה שהרוויחה בשעה שהיה מושעה כאמור, והחברה לא תשלם לו, או לאחר על פי הוראותיו או בשל זכויות החברות שלו, דבר שאינו זכאי לקבל לפי סעיף קטן זה.
(ב) חבר בחברת עורכי דין שהושעה מחברותו בלשכה לא יפעיל כל זכות או סמכות שיש לו כחבר בחברה או כפקיד החברה, כל זמן שהוא מושעה כאמור, והחברה לא תפעל על פי הוראה כאמור.

59ה. אחריות החברה בנוזיקין (תיקון: תשל"ח)

לעניין פקודת הנוזיקין (נוסח חדש) רואים חברת עורכי דין כאחראית בנוזיקין לכל מעשה או מחדל בענין שפעלו בו חבריה כעורכי דין.

59ו. שמירת אחריות ודינים (תיקון: תשל"ח)

(א) אין בקיומה של חברת עורכי דין ובהיות עורך דין חבר בה כדי לגרוע -
(1) מאחריותו האישית של עורך הדין כפי שהיתה קיימת לולא החברה או חברותו בה;
(2) מתחולת הוראות חוק זה על עורך הדין.
(ב) עורך דין או שותפות של עורכי דין הממשיכים לעסוק במקצוע במסגרת חברת עורכי דין, לא יראו בכך הפסקת התעסקות במקצוע לענין כל דין.

60. עיסוק אחר (תיקון: תשס"ב)

(א) עורך דין לא יעסוק בעיסוק אחר בנסיבות שבהן עלול להיווצר ניגוד עניינים בין עיסוקו כעורך דין לבין העיסוק האחר.
(ב) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א), תקבע המועצה הארצית, באישור שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בכללים, נסיבות שיראו אותן כנסיבות שבהן עלול להיווצר ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א).

60א. חוות דעת מקדימה (תיקון: תשס"ח, תשס"ט)¹¹

(א) ועדת האתיקה הארצית רשאית לתת חוות דעת מקדימה בענייני משמעת של עורכי דין ומתמחים.
(ב) ועדת אתיקה מחוזית רשאית לתת חוות דעת מקדימה בענייני משמעת של עורכי דין לפי פנייה של עורך דין הרשום באותו מחוז, בעניין הנוגע אליו.
(ג) חוות דעת מקדימה של ועדת האתיקה הארצית תחייב את כל ועדות האתיקה המחוזיות.

61. עבירות משמעת

אלה עבירות משמעת:
(1) הפרת הוראה מהוראות הסעיפים 53 עד 60 או של דין אחר המטיל חיוב או איסור על עורך דין בקשר למקצועו;
(2) הפרת כללי האתיקה המקצועית שנקבעו לפי סעיף 109;
(3) כל מעשה או מחדל אחר שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין.

62. שיפוט בתי הדין המשמעתיים

על עבירת משמעת, אף אם נעברה בחוץ לארץ, יתן עורך דין את הדין לפני בתי הדין המשמעתיים של הלשכה.

62א. אי תחולה על רשם (תיקון: תשנ"ב)

חוק זה לא יחול לגבי עבירות משמעת שעשה עורך דין שהוא רשם של בית משפט או של בית דין, שלגביהן הוא נתון לשיפוט משמעתי לפי סעיף 105 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, או לפי סעיף 27(א) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.

63. הזכות להגיש קובלנה (תיקון: תשס"ח, תשס"ט)¹²

ועדת האתיקה הארצית, ועדת אתיקה מחוזית וכן היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה (להלן - קובל) רשאים להגיש קובלנה לבית דין משמעתי בשל עבירת משמעת, בין ביוזמתם ובין על פי תלונת אדם אחר; קובל רשאי למנות אדם - דרך כלל או לענין מסויים - לייצגו ולטעון בשמו בכל הליך לפי פרק זה.

64. שיפוט מקומי (תיקון: תש"ס, תשס"ח)

(א) הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעתי המחוזי של המחוז שבו רשום עורך הדין הנאשם; הוחל בהליכים שלפני הגשת קובלנה במחוז שבו רשום עורך הדין, או הוגשה קובלנה לבית הדין במחוז כאמור, ימשיכו בהליכים באותו מחוז, אף אם בינתיים נרשם עורך הדין במחוז אחר.
(ב) יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי רשאי, לפי בקשת הקובל או הנאשם, להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.
(ג) היה הנאשם חבר בבית דין משמעתי מחוזי תוגש הקובלנה לבית דין משמעתי במחוז אחר.

64א. אי תלות (תיקון: תשס"ח)

במילוי תפקידו אין על חבר בית דין משמעתי מרות זולת מרותו של הדין.

65. סדר הדין

סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים ייקבעו בכללים.

65א. פומביות הדיון (תיקון: תשס"ח)¹³

(א) בית דין משמעתי ידון בפומבי.
(ב) בית דין משמעתי רשאי לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך מטעמים שיירשמו, באחת מאלה:
(1) לשם שמירה על ביטחון המדינה או על יחסי החוץ של המדינה;
(2) לשם הגנה על המוסר;

- (3) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה – חוק העונשין), וכן אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו – 2005.
- (4) לשם הגנה על עניינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 ;
- (5) לשם הגנה על עניינו של מתלונן או ניזוק בעבירה לפי סעיף 377 לחוק העונשין ;
- (6) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל ;
- (7) הדיון הפומבי עלול לפגוע בסוד מסחרי ;
- (8) הדיון הפומבי עלול לפגוע בצנעת הפרט ;
- (9) הדיון הפומבי עלול להביא לפגיעה ממשית בעניינו המקצועי של הנאשם או בעניינו של אדם אחר, העולה על הפגיעה בעניין הציבורי שבפומביות הדיון.
- (ג) החליט בית דין משמעותי על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוג בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון, כולו או מקצתו.
- (ד) המתלונן זכאי להיות נוכח בדיון בבית דין משמעותי בעניין קובלנה שהוגשה על יסוד תלונתו, הנערך בדלתיים סגורות לפי סעיף זה, וכן זכאי הוא שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח עמו בדיון כאמור; ואולם רשאי בית הדין המשמעותי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לאפשר את נוכחותו של המתלונן או של האדם המלווה אותו בדיון, כולו או מקצתו.
- (ה) על דיון בפומבי ועל דיון בדלתיים סגורות לפי סעיף זה, יחולו ההוראות בדבר איסור פרסום שבסעיף 70(א), (ב), (ד) ו-(ו) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט), לפי העניין ובשינויים המחויבים.
- (ו) החליט בית דין משמעותי לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, יעביר העתק מהחלטתו ליועץ המשפטי לממשלה או למי שהוא הסמיך לכך.
- (ז) על החלטת בית דין משמעותי לפי סעיף קטן (ב) רשאים לערער הנאשם, הקובל, וכן ועדת האתיקה הארצית או היועץ המשפטי לממשלה אף אם לא היו קובלים, ואדם מעוניין; ערעור לפי סעיף קטן זה יהיה בהתאם להוראות סעיפים 70 ו-71.

66. סמכויות עזר (תיקון: תש"ם)

- (א) סעיפים 9 עד 11 ו-27(ב) לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969, יחולו בשינויים המחויבים בבית הדין המשמעותי כאילו היה ועדת חקירה, אולם -
- (1) דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לפי סעיף 27(ב) האמור ישולמו מקופת הלשכה ;
- (2) הקנסות שיטיל בית הדין המשמעותי לפי סעיף 11 האמור, יכול שיהיו בסכום שלא יעלה על 300 שקלים ; הקנסות ישולמו לקופת הלשכה.
- (ב) מי שלא התייצב בפני בית הדין המשמעותי אף על פי שהוזמן כדן, ולא הצטדק על כך בדרך המניחה את הדעת, רשאי בית הדין, בנוסף לכל אמצעי אחר שינקוט על פי סעיף זה, לחייבו בתשלום ההוצאות בסכום שיקבע, אם נגרמו הוצאות עקב אי-התייצבותו או כפיית התייצבותו.

67. ראיות

בית דין משמעותי רשאי, מטעמים מיוחדים שיפרט בהחלטתו, לקבל ראיה אף אם לא היתה כשרה להתקבל בבית משפט.

67א. העברת תיקים ומסמכים (תיקון: תשמ"ז)

ציווה בית משפט או מי שנתונה בידיו סמכות שפיטה לפי סעיף (ב) לחוק יסוד: השפיטה, על יושב ראש בית דין משמעותי להמציא תיק בית הדין או כל מסמך המצוי בו, ימצאים יושב הראש בצירוף הודעה בדבר סודיות הדיון.

68. עונשים (תיקון: תש"ם, תשמ"ז)

- אלה העונשים שבית דין משמעותי מוסמך להטיל על נאשם שהורשע בשל עבירת משמעות :
- (1) אזהרה ;
- (2) נזיפה ;
- (3) קנס בסכום שלא יעלה על 25,000 שקלים חדשים לכל עבירה, שישולם לקופת הלשכה ;
- (4) השעיה לתקופה קצובה שלא תעלה על עשר שנים ;
- (5) הוצאה מן הלשכה.

68א. השעיה על תנאי (תיקון: תשמ"ז)

(א) הטיל בית דין משמעותי עונש השעיה, רשאי הוא להורות בגזר הדין שהעונש, כולו או מקצתו, יהיה על תנאי.

(ב) מי שנדון להשעיה על תנאי, לא ישא את עונשו אלא אם כן עבר - תוך התקופה שנקבעה בגזר הדין ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן - תקופת התנאי) - עבירת משמעת על פי חוק זה שקבע בית הדין בגזר הדין (להלן - עבירה נוספת) והורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

(ג) תקופת התנאי תתחיל מיום גזר הדין, ואם הנידון נושא אותו זמן עונש השעיה - מיום תום אותה השעיה, והכל כשבית הדין המשמעתי לא הורה אחרת.

668. הפעלת השעיה על תנאי (תיקון: תשמ"ז)

(א) מי שנדון להשעיה על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת יצווה בית הדין המשמעתי על הפעלת השעיה על תנאי.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יכול להינתן בידי בית הדין המשמעתי שהרשיע את הנידון בשל העבירה הנוספת והוא יכול להינתן בידי הרב אחר של בית הדין האמור.

(ג) צו לפי סעיף קטן (א) ניתן לערער; ערעור כאמור ניתן לכלול בערעור על ההרשעה בעבירה הנוספת.

(ד) לענין סעיף 69 (ב) יראו את הצו שניתן על פי סעיף קטן (א) כהחלטה על השעיה.

688. תקופת השעיה בזו אחר זו (תיקון: תשמ"ז)

מי שהוטל עליו עונש השעיה בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש השעיה על תנאי ישא את שתי תקופות ההשעיה בזו אחר זו, זולת אם ציווה בית הדין המשמעתי שהרשיעו בעבירה הנוספת, מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות, כולן או מקצתן, יהיו חופפות.

688. תחילת השעיה שהופעלה (תיקון: תשמ"ז)

מי שהופעלה נגדו השעיה על תנאי יתחיל לשאת בעונש ביום מתן הצו המפעיל, זולת אם ציווה בית הדין המשמעתי על יום התחלה אחר.

688. השעיה חופפת (תיקון: תשמ"ז)

(א) מי שנידון במשפט אחד לעונשי השעיה בשל עבירות שונות, ולא הורה בית הדין המשמעתי שיאשם, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא את עונש ההשעיה של התקופה הארוכה ביותר.

(ב) מי שנידון להשעיה ולפני שנשא את מלוא עונשו חזר ונידון להשעיה ובית הדין המשמעתי שדן אותו באחרונה לא הורה שיאשם את עונשי ההשעיה, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש השעיה אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר.

69. החלטות אחרות של בית הדין (תיקון: תש"ס, תשמ"ז, תשמ"ט, תש"ס)

(א) בית דין משמעתי רשאי -

- (1) להרשיע נאשם בשל עבירת משמעת ולא להטיל עליו עונש;
- (2) לחייב נאשם שהורשע בתשלום הוצאות המשפט למדינה, ללשכה ולמתלונן בסכום שיקבע בית הדין;
- (3) לחייב נאשם שהורשע בשל השגת שכר בנסיבות המהוות עבירת משמעת בהחזרת השכר, כולו או מקצתו;
- (4) לחייב נאשם, בשל כל עבירה שהורשע בה, בתשלום פיצויים למתלונן או לאדם אחר שניזוק מן העבירה, בסכום שלא יעלה על 25,000 שקלים חדשים; חיוב כאמור אינו פוטר מאחריות לנזק על פי כל דין;
- (5) לחייב מתלונן בתשלום הוצאות המשפט למדינה, ללשכה ולנאשם בסכום שיקבע בית הדין, אם הנאשם זוכה ובית הדין מצא שהתלונה הוגשה בקלות ראש או לשם קינטור או ללא יסוד.
- (5א) לחייב את הלשכה בתשלום הוצאות ההגנה לנאשם בסכום שיקבע בית הדין, אם הנאשם זוכה ובית הדין מצא שלא היה יסוד להגשת הקובלנה או שנתקיימו נסיבות אחרות המצדיקות זאת; הגיש היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה את הקובלנה, רשאי בית הדין לחייב את אוצר המדינה בתשלום כאמור.
- (6) לצוות על פרסום פסק הדין, כולו או חלקו, בציון שמו של הנאשם או בלי ציון שמו, הכל כפי שיקבע בית הדין.
- (ב) הטיל בית הדין המשמעתי בפסק דינו על הנאשם השעיה או הוצאה מהלשכה, יפורסמו הכרעת הדין וגזר הדין, כולם או חלקם, כפי שיקבע בית הדין, על אף האמור בסעיף קטן (א) (6), בציון שמו של הנאשם.
- (ג) פרסום דבר ההוצאה מהלשכה או ההשעיה יהיה ברשומות, בפרסום מפורסומי הלשכה ובעתון שקבע הועד המרכזי.
- (ד) בית דין משמעתי רשאי לתת סעד ביניים מסוגים ובדרכים שייקבעו בכללים.

69א. החלטה ברוב (תיקון: תש"ם)

נחלקו דעות חברי בית הדין, תכריע דעת הרוב; אין רוב לדעה אחת - תכריע הדעה אשר, לדעת אב בית הדין, מקילה עם הנאשם; אולם אם לא היה רוב דעות לגבי סוג העונש או מידתו, או מידת ההשעיה הזמנית, רואים חבר בית הדין שהציע את סוג העונש את מידת העונש או ההשעיה הזמנית החמורים ביותר כאילו הצטרף לדעתו של חבר בית הדין שהציע את ההצעה הקרובה ביותר להצעתו.

69ב. העמדת פסק דין לעיון הציבור (תיקון: תשס"ח)¹⁴

(א) הלשכה תעמיד לעיון הציבור כל פסק דין של בית דין משמעתי, בציון שמו של הנאשם, ותאפשר לכל המעוניין בכך לקבל העתק מפסק הדין; נערך הדיון בבית דין משמעתי, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות או שהחליט בית הדין המשמעתי על איסור פרסום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט, יורה בית הדין בדבר התנאים, לרבות שינויים והשמטת פרטים, שבהם יועמד פסק הדין לעיון הציבור, ורשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי פסק הדין כולו לא יועמד לעיון הציבור.

70. ערעור לבית הדין המשמעתי הארצי (תיקון: תשמ"ז, תשס"ח, תשס"ט)¹⁵

על פסק דין של בית דין משמעתי מחוזי רשאים הנאשם והקובל לערער לפני בית הדין המשמעתי הארצי, וכן רשאים לערער ועדת האתיקה הארצית והיועץ המשפטי לממשלה, אף אם לא היו קובלים.

71. ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים (תיקון: תשל"ח, תשמ"ז, תשס"ח, תשס"ט)¹⁶

על פסק דין של בית הדין המשמעתי הארצי רשאים הנאשם והקובל לערער לפני בית המשפט המחוזי בירושלים תוך שלושים יום מיום קבלת פסק הדין; וכן רשאים לערער כאמור ועדת האתיקה הארצית והיועץ המשפטי לממשלה, אף אם לא היו קובלים.

71א. סמכויות בית המשפט שלערעור (תיקון: תשס"ח)

בית המשפט שלערעור רשאי לתת כל החלטה שבית הדין המשמעתי היה מוסמך לתתה.

72. דחיית הביצוע (תיקון: תש"ם, תשס"ח)¹⁷

(א) ביצועו של פסק דין של בית דין משמעתי, לא יעוכב רק בשל כך שאפשר לערער על פסק הדין או שעוד לא תמו כל ההליכים בערעור שהוגש על פסק הדין.
(1א) בית הדין המשמעתי, ואם הוגש ערעור – בית הדין שלערעור או בית המשפט שלערעור, רשאי להורות על עיכוב ביצועו של פסק דין של בית הדין המשמעתי עד להכרעה בערעור או עד למועד מוקדם מזה שיקבע, בתנאים שיקבע או בלא תנאים.
(ב) פסק דין מרשיע שאין עליו עוד ערעור, רשאי בית הדין המשמעתי שהטיל את העונש, ואם היה ערעור - בית הדין המשמעתי או בית המשפט שהכריע בערעור, לדחות, מטעמים שיירשמו, את ביצועו, כולו או חלקו, למועד שיקבע, בתנאים שיקבע או ללא תנאים.
(ג) על החלטה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 70 ו- 71.

73. ערעור על פסק דין נגד מתלונן (תיקון: תשמ"ז)

פסק דין של בית דין משמעתי המחייב מתלונן בתשלום הוצאות לפי סעיף 69 (א) או (5) ניתן לערער כמו פסק דין של בית משפט שלום בענין אזרחי.

74. ביצוע של חיובים כספיים (תיקון: תש"ס)

(א) חיוב של נאשם בתשלומים לפי סעיף 69 (א) (2), (3) או (4), חיוב של מתלונן לפי סעיף 69 (א) (5) וחיוב של הלשכה לפי סעיף 69 (א) (5) ניתנים להוצאה לפועל כמו פסק דין של בית משפט בענין אזרחי.
(ב) חיוב המדינה לפי סעיף 69 (א) (5) יבוצע בדרך שמבצעים פסק דין של בית משפט בענין אזרחי נגד המדינה.

75. הרשעה בפלילים

עורך דין שהורשע בבית משפט או בבית דין צבאי בפסק סופי בשל עבירה פלילית, רשאי בית דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל, להטיל עליו אחד העונשים האמורים בסעיף 68, אם מצא שבנסיבות הענין היה בעבירה משום קלון.

76. ערעור

על החלטת בית דין משמעתי מחוזי לפי סעיף 75 יחולו הוראות הסעיפים 70 עד 72.

77. הודעה על הרשעה בפלילים

בית משפט ובית דין צבאי שהרשיע עורך דין בשל עבירה פלילית ימציא ללשכה, באמצעות היועץ המשפטי לממשלה, העתק מפסק הדין; שר המשפטים רשאי לקבוע, בצו, סוגי עבירות שלגביהן לא יחול סעיף זה.

78. השעיה זמנית (תיקון: תשכ"ח, תש"ס, תשמ"ט, תש"ס, תשס"ח)¹⁸

(א) בוטל.

(ב) עורך דין שהורשע בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל ואם מצא שבנסיבות הענין היה בעבירה משום קלון, להשעותו זמנית מלעסוק במקצועו עד להכרעה סופית בבקשה שתוגש לפי סעיף 75; לא הוגשה בקשה כזאת תוך שלושים יום מהיום שפסק הדין המרשיע נעשה סופי, או שבוטלה ההרשעה, בטלה ההשעיה הזמנית.

(ג) עורך דין שהוגש נגדו כתב אישום בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל, ואם מצא שבנסיבות הענין היה בעבירה המיוחסת לעורך דין משום קלון, להשעותו זמנית מעיסוק במקצוע של עורך דין, כולו או חלקו, הכל כפי שיקבע בית הדין עד להכרעת דינו בבית המשפט או בבית הדין הצבאי; הורשע בדינו - רואים החלטה זו כהחלטה לפי סעיף קטן (ב).

(ד) החליט בית הדין על השעיה זמנית על פי סעיף זה, רשאי הוא לקבוע כי ההחלטה תפורסם בדרך שיוורה עליה.

(ה) על החלטה לפי סעיף זה יחולו הוראות הסעיפים 70 ו-71.

(ו) ביצועה של החלטה על השעיה זמנית או על פרסום השעיה זמנית על פי סעיף זה לא יעוכב בשל כך בלבד שאפשר עוד לערער על ההחלטה או שעוד לא תמו כל ההליכים בערעור שהוגש.

(ז) הושעה עורך דין זמנית לפי סעיף זה, תבוא תקופת ההשעיה הזמנית במנין ריצוי העונש שהוטל עליו.

79. מעמד היועץ המשפטי לממשלה (תיקון: תשכ"ה)

(א) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו רשאי להתייצב, לטעון, להביא ראיות ולחקור עדים בכל דיון לפי פרק זה, אף אם לא היה קובל או מערער.

(ב) בכל עת עד להכרעת הדין בבית דין משמעתי מחוזי רשאי היועץ המשפטי לממשלה להפסיק הליכים בשל עבירת משמעת של חבר הלשכה המשמש בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי של המדינה כשהעבירה נעברה במילוי תפקידו או בקשר לתפקידו; הפסקת ההליכים תהיה בהודעה בכתב לקובל, ואם התחיל הדיון - גם לבית הדין המשמעתי; הוגשה הודעה כאמור יופסקו ההליכים, ומותר לחדשם משבוטלה ההודעה.

80. דין משמעת ודין פלילי

(א) דיון לפי פרק זה, אין בו כדי לעכב או לבטל דיון בפלילים בשל אותו מעשה או מחדל.

(ב) הואשם עורך דין בפלילים בשל מעשה או מחדל המשמש עילה גם לדיון בפני בית דין משמעתי לפי פרק זה, רשאי בית הדין המשמעתי להפסיק את דיוניו עד למתן פסק סופי בפלילים.

פרק שביעי: עניני שכר טרחה

81. תעריך מינימלי (תיקון: תשנ"ג)

המועצה הארצית של הלשכה רשאית לקבוע תעריך מינימלי לשכר טרחה בעד שירותי עורכי דין, שיהיה בבחינת המלצה לחברי הלשכה, אך לא יחייבם.

82. תעריך מקסימלי

קבע שר המשפטים בתקנות סוגי שירותים מסויימים שיש לקבוע בעדם תעריך מקסימלי לשכר טרחה, תקבע המועצה הארצית של הלשכה את התעריך; משנקבע בתעריך שכר מקסימלי לשירות מסויים, לא יתנה ולא יקבל עורך דין שכר גבוה ממנו, אלא ברשות שניתנה על ידי הוועד המחוזי לענין מסויים.

83. אישור תעריפים

תעריפי שכר טרחה לפי הסעיפים 81 או 82 טעונים אישור שר המשפטים.

84. איסור שכר לפי תוצאות

- (א) לא יתנה ולא יקבל עורך דין בעד שירותו במשפט פלילי שכר טרחה התלוי בתוצאות המשפט.
- (ב) התנה או קיבל עורך דין שכר טרחה תלוי בתוצאות המשפט במשפט שאינו פלילי, ונראה ללשכה כי השכר מופרז, רשאית היא, על פי בקשת הלקוח, לקבוע את השכר המתאים.
- (ג) נקבע תעריף מכסימלי לשכר טרחתו של עורך דין לפי חוק זה או בחיקוק אחר - אין רואים שכר בגבולות התעריף כשכר מופרז.

85. איסור שכר כולל

- לא יתנה ולא יקבל עורך דין מלקוחו תשלום שיכלול שכר טרחתו והוצאות שהוציא בלי להבחין בין שכר לבין הוצאות ובלי לפרש את ההוצאות.

86. הפרת סעיפים 82-85 עבירת משמעת (תיקון: תשנ"ג)

- עורך דין שהתנה או קיבל שכר טרחה בניגוד לסעיפים 82 עד 85, אשם בעבירת משמעת; אולם אין בהפרת הסעיפים 84 או 85 כדי לשלול ממנו שכר ראוי בעד השירות.

87. החזרת שכר מופרז

- מי ששילם שכר טרחה למעלה מהמגיע לפי הסעיפים 82 או 86, רשאי לדרוש החזרת היתרה, על אף כל הסכם.

88. זכות עיכוב (תיקון: תשכ"ח)

- להבטחת שכר טרחתו ולהבטחת החזרת הוצאות שהוציא, רשאי עורך דין לעכב תחת ידו כספי הלקוח שהגיעו לידו בהסכמת הלקוח עקב שירותו ללקוח, פרט לכספים שניתנו לו בפקדון או בתור נאמן וכל עוד הוא נאמן עליהם שלא לטובת לקוחו בלבד, ובפרט לכספי מזונות לאשה ולקטינים, וכן רשאי הוא לעכב נכסים ומסמכים של לקוחו שבאו לידו עקב שירותו ללקוח; ובלבד שהגיש תביעה על שכר טרחתו או הוצאותיו תוך שלושה חודשים מהיום שהלקוח דרש ממנו בכתב את מה שעוכב כאמור.

89. חוות דעת הלשכה בענין שכר טרחה

- הלשכה תחווה דעתה בכל שאלה בדבר שכר טרחתו של עורך דין אם נדרשה לכך על ידי בית משפט, בית דין, בורר, גוף או אדם בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית.

פרק שביעי א': ממונה במקום עורך – דין במקרים מיוחדים (תיקון: תשל"א)

89א. מינוי ממונה (תיקון: תשל"א)

- (א) פטר עורך דין או שפרש מן הלשכה או שחברותו בה בוטלה, הושעתה או פקעה, או שנבצר ממנו למלא את תפקידו (בפרק זה – עורך הדין), ולא הובטח טיפול נאות בעניני לקוחותיו - רשאי בית המשפט המחוזי (בפרק זה - בית המשפט), לבקשת הועד המחוזי, למנות חבר הלשכה בהסכמתו להיות ממונה על עניניו המקצועיים של עורך הדין ולטפל בהם.
- (ב) הבקשה תובא לידיעתם של לקוחות עורך הדין בדרך שתיראה לועד המחוזי.
- (ג) עורך הדין, אפוטרופסו או מי שנכסיו של עורך הדין מוקנים לו, יהיו המשיבים בבקשה.
- (ד) ראה בית המשפט שקיום הליכי סדר הדין בדרך הרגילה עלול לגרום נזק שאין לו תקנה או נזק חמור, רשאי הוא בכל עת שלאחר הגשת הבקשה ליתן כל סעד ביניים שיש בו כדי לשמור על עניניהם של לקוחות עורך הדין, לרבות מינוי ממונה זמני; והוא יכול לעשות כן על פי צד אחד בלבד.

89ב. המינוי כללי או מסוייג (תיקון: תשל"א)

- (א) מינוי יכול שיהיה כללי לכל עניניו המקצועיים של עורך הדין, או מסוייג לסוגי ענינים או לענינים מסויימים.
- (ב) לא יתמנה ממונה לטפל בענין שהיה בטיפולו של עורך הדין אם הוא מייצג בו צד אחר בענין.

89ג. תקופת המינוי (תיקון: תשל"א)

- תקופת המינוי לא תעלה על שנתיים; אולם רשאי בית המשפט בכל עת, לבקשת הועד המחוזי, להאריך את תקופת המינוי או לקצרה או להפטיר ממונה מענין שנתמנה לו; כל עוד המינוי בתוקפו לא יהא הממונה רשאי להתפטר מתפקידו אלא ברשות בית המשפט.

89ד. מעמדו של נאמן (תיקון: תשל"א)

(א) נהל עזבונו של עורך הדין, אפטרופוס עליו או על יורשיו או נאמן אחר על רכושו (להלן - נאמן) שהוא עצמו עורך דין, לא יטפל בעניניו המקצועיים של עורך הדין, אלא אם נתמנה לממונה.

(ב) נתמנה ממונה לטפל בענין פלוני, לא יטפל בו עורך הדין, כל עוד המינוי בתוקפו; עורך הדין והנאמן חייבים להעביר לידי הממונה מסמכים, פקדונות וחפצים אחרים של לקוחות שהיו ברשות עורך הדין, אם דרש זאת הממונה.

89ה. סמכות הממונה (תיקון: תשל"א)

דינו של ממונה, בענינים שנתמנה להם, כדין מי שקיבל את שליחותו מידי לקוחו של עורך הדין; אולם לא יהא מסמכותו של ממונה לטפל באלה:

(1) ענין שבו יש לעורך דין אחר יפוי כוח מטעם הלקוח והממונה ידע על כך;

(2) ענין שבו סירב הלקוח בהודעה בכתב שהממונה יטפל בו.

89ו. הודעה ללקוח (תיקון: תשל"א)

ממונה יודיע על מינויו, סמוך ככל האפשר ליום המינוי, ללקוחו של עורך הדין אשר בענינו הוסמך לטפל.

89ז. הודעה לערכאה שיפוטית (תיקון: תשל"א)

ייצג עורך הדין בעל דין בהליך משפטי, יודיע הממונה על מינויו לערכאה שבפניה מתנהל ההליך המשפטי.

89ח. שכר טרחה והוצאות (תיקון: תשל"א)

(א) כר טרחה והוצאות שקיבל ממונה יועברו לעורך הדין או לנאמן, לפי הענין, בניכוי השכר וההוצאות המגיעים לממונה בעד פעולות שעשה; בית המשפט יקבע את גובה שכר טרחתו של הממונה.

(ב) לא היה בשכר הטרחה וההוצאות שקיבל הממונה כדי לכסות את השכר המגיע לו, ושילמו הלקוחות לעורך הדין שכר טרחה והוצאות של פעולות שעשה הממונה, חייבים עורך הדין או הנאמן, לפי העניין, להשלים את שכרו מתוך הסכומים ששילמו הלקוחות כאמור.

פרק שביעי ב': קרן גימלאות (תיקון: תשל"ז) (בוטל: תש"ס)

פרק שמיני: הוראות שונות

90. סוד מקצועי

דברים ומסמכים שהוחלפו בין לקוח לבין עורך דין ויש להם קשר עניני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, לא יגלה אותם עורך הדין בכל הליך משפטי, חקירה או חיפוש, בלבד אם ויתר הלקוח על חסינותם.

91. אישור על יפוי - כוח (תיקון: תשמ"ז)

יפוי - כוח שניתן בישראל לעורך דין לפעול בתחום הפעולות שיש להן קשר לשירות המקצועי שנותן עורך דין ללקוח; לרבות קבלת כספים ודברים אחרים בשביל לקוחו בענין כזה, שחתימת הלקוח עליו אושרה בכתב על ידי עורך הדין, אינו טעון אישור אחר, על אף האמור בכל דין.

92. העברת יפוי - כוח

עורך דין שניתן לו יפוי - כוח לפעול בתחום הפעולות המפורשות בסעיף 20, לרבות קבלת כספים ודברים אחרים בשביל לקוחו בענין כזה,, רשאי, בהסכמת הלקוח, להסמיך בכתב עורך דין אחר לפעול במקומו.

93. מימון פעולות הלשכה (תיקון: תשמ"ה, תשס"ח)

(א) הלשכה רשאית, על פי החלטת המועצה הארצית, להטיל על חבריה דמי חבר ואגרות למימון פעולותיה. החלטה כאמור תפורסם ברשומות.

(ב) חבר הלשכה שלא שילם דמי חבר המוטלים עליו על אף דרישת תשלום בכתב מראש הלשכה או מחבר הועד המרכזי שקבע ראש הלשכה באישור הלשכה, רשאי בית המשפט, לבקשת הלשכה, לתת צו לתשלום דמי החבר; צו תשלום כזה ניתן להוצאה לפועל כמו פסק דין סופי של בית משפט, אולם תוך חמישה עשר יום מיום מסירת הצו לידו, רשאי חבר הלשכה לבקש מבית המשפט, בדרך המרצה, את ביטולו, והצו לא יוצא לפועל לפני תום תקופה זו, ואם הוגשה בקשה כאמור - לפני שנתאשר.

(ג) לא שילם חבר הלשכה דמי חבר המוטלים עליו עד למועד שנקבע לתשלום בהחלטת המועצה הארצית, יתווספו לדמי החבר שבפיגור הפרשי הצמדה כמפורט בסעיף קטן (ד).
(ד) שילם חבר הלשכה את דמי החבר המוטלים עליו אחרי 31 במרס של השנה שבעדה משתלמים דמי החבר, יתווספו לדמי החבר הפרשי הצמדה לפי שיעור עליית המדד מן המדד שפורסם בחודש ינואר של השנה שבעדה משתלמים דמי החבר עד המדד שפורסם לאחרונה לפני התשלום בפועל; לענין זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
(ה) דין תוספת הצמדה לפי סעיף זה, לענין גבייתה, כדין דמי החבר.
(ו) לא שילם חבר הלשכה דמי חבר המוטלים עליו בשל תקופה של שלוש שנים, תשלח לו הלשכה הודעה על חובתו לשלם את דמי החבר תוך 15 ימים; לא שילם החבר חובו תוך תקופה זו, תפקע חברותו בלשכה.

94. אגרות בעד שירותים

הלשכה רשאית, באישור שר המשפטים, לקבוע אגרות בעד שירותים שהיא נותנת ללא-חברים; האגרות יפורסמו ברשומות.

95. תקציב

תקציב הלשכה ייקבע על ידי המועצה הארצית; תקציבי הועדים המחוזיים - על ידי ועדים אלה.

96. הסגת גבול המקצוע

מי שאינו עורך דין ועושה פעולה שנתייחדה לפי חוק זה לעורכי דין, דינו - קנס חמשת אלפים לירות.

97. התחזות

מי שמתחזה כעורך דין, ועורך דין העושה בתקופת השעיתו פעולה שנתייחדה לפי חוק זה לעורכי דין, דינו - מאסר שנה או קנס חמשת אלפים לירות.

98. שלילת תביעת שכר

לא יזדקק בית משפט לתביעת שכר בעד שירות שנתן מי שאינו עורך דין, במידה שהיה בו שירות שנתייחס לפי חוק זה לעורכי דין.

פרק תשיעי: הוראות - מעבר

99. עורכי דין רשומים

מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין לפי פקודת עורכי הדין, 1938 (להלן - פנקס עורכי הדין), והיה אותו זמן תושב ישראל, יהיה חבר הלשכה מתחילת חוק זה.

100. חברות של עורכי דין במקרים מסויימים

מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין, ולא היה תושב ישראל, או שהתעסקותו במקצוע הותלתה על ידי המועצה המשפטית, או שנתקיים בו האמור בסעיף 48 (3), רשאי לבקש להתקבל ללשכה; על קבלתו יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות הסעיפים 42 עד 47; הוא הדין במי ששמו נמחק מפנקס עורכי הדין על פי צו המועצה המשפטית, ועברו מאז עשר שנים, אלא שהלשכה רשאית, לפי שיקול דעתה, להסכים לקבלו ללשכה או לסרב לו.

101. חישוב ותק מאמנים

מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין תיחשב לו תקופת היותו רשום כתקופת ותק לענין הסעיפים 16 ו-29, ומי שערב תחילתו של חוק זה היה רשאי לשמש מאמן, ייחשב כאילו אושר להיות מאמן לפי סעיף 29 (4).

102. חישוב תקופת התמחות (תיקון: תשכ"ג)

מי שהתחיל התמחותו לפני תחילתו של חוק זה, תיחשב לו התמחותו בהתאם לתקנות לפי פקודת המועצה המשפטית, 1938, כהתמחות לפי חוק זה; מי שקוצרה תקופת התמחותו על ידי המועצה המשפטית, תקוצר באותה תקופה גם התמחותו לפי חוק זה ובלבד שהתחיל התמחותו לפני תחילתו של חוק או תוך שנתיים לאחר תחילתו, וסעיף 35 (ג) לא יחול עליו.

102א. הפחתת תקופת התמחות למי ששירת שירות מיוחד (תיקון: תשכ"ג, תשל"ב)

מי שלפני ה' באייר תש"ט (4 במאי 1949) שירת שירות מיוחד ליישוב, להקמת המדינה או למדינה, רשאית הלשכה להפחית תקופת התמחותו, ובלבד שלא תפחת משנה.

103. שמירת בחינות

מי שנבחן בהתאם לתקנות לפי פקודת המועצה המשפטית, 1938, ייחשבו לו הבחינות שעמד בהן כבחינות לפי חוק זה.

104. שמירת לימודים (תיקון: תשכ"ג)

מי שקיבל מהאוניברסיטה העברית בירושלים אישור שסיים חוק לימודיו המשפטיים לפי תכנית הלימודים של בית הספר הגבוה למשפט וכלכלה בתל-אביב, רואים אותו לענין סעיף 24, כבעל השכלה משפטית גבוהה, והוא רשאי להירשם כמתמחה בתנאים האמורים בסעיף 26 (2).

104. שמירת מינויים

מי שנתמנה לפני תחילת חוק זה לפי סעיף 4 (3) לפקודת עורכי הדין, 1938, ייחשב כאילו נתמנה לפי סעיף 23 לחוק זה.

105. המשך פעולות ורציפות

כל פעולה שהמועצה המשפטית התחילה בה לפני תחילתו של חוק זה, תסיים אותה היא על אף האמור בסעיף 111, מלבד אם העבירה את המשך הטיפול בה לידי הלשכה לפי תקנות שיתקין שר המשפטים.

105. עבירות משמעת לפני תחילת החוק (תיקון: תשכ"ב)

עבירת משמעת לפי פקודת עורכי הדין, 1938, והתקנות שהותקנו לפיה שנעברה לפני יום תחילתו של חוק זה, והמועצה המשפטית לא התחילה לדון בה לפני אותו יום, תידון לפני בתי הדין המשמעתיים של הלשכה כאילו היתה עבירת משמעת לפי חוק זה שנעברה אחרי תחילתו.

106. העברת סמכויות וחובים (תיקון: תשכ"ג)

כל מקום שחיקוק, חוץ מחוק זה, מסמיך או מחייב את המועצה המשפטית או את הסתדרות עורכי הדין בישראל או מוסד ממוסדותיה או את לשכת הפרקליטים או לשכת עורכי הדין למינוי או לכל פעולה אחרת, תהיה מעתה מוסמכת או מחוייבת לכך המועצה הארצית של הלשכה.

106. תיאום חיקוקים (תיקון: תשכ"ג)

כל מקום בחיקוק, חוץ מחוק זה, המדבר בפנקס עורכי הדין - אף פנקס חברי לשכת עורכי הדין במשמע.

107. רואי חשבון

הוראת סעיף 60 (1) לא תחול על מי שביום קבלת חוק זה בכנסת היה רשום בפנקס עורכי הדין והיה בעל רשיון של רואה חשבון.

פרק עשירי : הפעלת החוק

108. הבחירות הראשונות למוסדות הלשכה (תיקון: תשכ"ב)

הבחירות הראשונות לועידה הארצית ולועדים המחוזיים של הלשכה יתקיימו תוך ששה חודשים מיום פרסום חוק זה ברשומות, ויהיו חשאיות ויחסיות; לענין בחירות אלה ולענין כל אחד משאר הדברים שיעשו לפני תחילתו של חוק זה בהתאם לסעיף 19 לפקודת הפרשנות, יראו את מי שהיה רשום בפנקס עורכי הדין ביום ט"ו בכסלו תשכ"ב (24 בנובמבר 1961) כאילו הוא חבר הלשכה; לענין סעיף זה תחילתו של סעיף 52 ביום ט"ו בכסלו (24 בנובמבר 1961); לביצוע הבחירות ימנה שר המשפטים ועדת בחירות מבין חברי המועצה המשפטית.

109. התקנת כללים (תיקון: תשכ"ח, תשס"ח)

המועצה הארצית של הלשכה רשאית, באישור שר המשפטים, להתקין כללים (בחוק זה - כללים) בכל ענין הנוגע לארגון הלשכה ופעולותיה, במידה שלא נקבעו הוראות בחוק זה ובמידה שסמכות זו לא ניתנה בחוק זה לשר המשפטים, ולרבות ענינים אלה:

- (1) בחירתם, הרכבם וסדרי עבודתם של מוסדות הלשכה, וחלוקת סמכויות הלשכה ביניהם;
- (2) סדרי קבלתם של מתמחים ורישומם, ודרכי הפיקוח על התמחותם;
- (3) סדרי קבלת חברים ללשכה, לרבות חידוש החברות לפי חוק זה;
- (4) כללי האתיקה המקצועית;
- (5) סדרי הדין לפני בתי הדין המשמעתיים;

- (6) מתן סעד משפטי למעוטי אמצעים ;
 (7) מדי עורכי הדין וסדרי לבישתם ;
 (8) חובותיהם וזכויותיהם של עורכי דין בקשר למילוי תפקידיהם המקצועיים ;
 (9) חובת עורכי הדין לבייל יפויי - כוח הניתנים להם בבול הלשכה בסכום שייקבע.
 כל עוד המועצה הארצית של הלשכה לא התקינה כללים בענין מן העניינים האמורים בסעיף זה, רשאי שר המשפטים להתקין תקנות באותו ענין שיעמדו בתוקפן עד שהמועצה הארצית, באישור השר, תתקין כללים במקומו ; כל עוד גם תקנות כאמור לא הותקנו, תנהג הלשכה, ככל האפשר, כפי שנהגה המועצה המשפטית.
 (10) תשלום לנציגי ציבור בוועדת האתיקה הארצית ובוועדות אתיקה מחוזיות.

109א. חובת התקנת כללים (תיקון: תשי"ע)¹⁹

המועצה הארצית של הלשכה תתקין, באישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, כללים לעניין אמות המידה למתן סעד משפטי למעוטי אמצעים ויכול שייקבעו אמות מידה גם לפי תחומי משפט או סוגי הליכים ; הוראות סעיף 109 יחולו בשינויים המחוייבים ; הלשכה תפרסם את הכללים לפי סעיף זה, בין השאר, באתר האינטרנט שלה.

110. ביצוע תקנות

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, בכפוף להוראות סעיף 109.

111. ביטולים ושמירת תקנות

פקודת עורכי הדין, 1938, ופקודת המועצה המשפטית, 1938 - בטלות ; אולם התקנות שהותקנו לפיהן יעמדו בתוקפן, בשינויים הנובעים מחוק זה, כאילו נעשה לפיו, כל עוד לא בוטלו בכללים או בתקנות לפי חוק זה.

112. כותבי בקשות

פקודת כותבי בקשות (מתן רשיונות) - בטלה ; מי שקיבל רשיון לפי אותה פקודה לפני כ"ח בניסן תרצ"ה (1 במאי 1935) ורשיונו היה תקף ביום קבלת חוק זה בכנסת, ושר המשפטים או מי ששר המשפטים מינה לכך אישר בכתב, תוך שלושה חודשים מאותו יום, שהוא עוסק במתן שירות כאמור בסעיף 28 (3) לפקודת עורכי הדין, 1938, רשאי, על אף האמור בסעיף 20 לחוק זה, להמשיך במתן שירות כאמור בסעיף 28 (3) לפקודת עורכי הדין, 1938, כאילו לא בוטל אותו סעיף ;
 והוא הדין במי אשר שר המשפטים, או מי ששר המשפטים מינה לכך, אישר בכתב, תוך אותה תקופה, שהוא עסק במתן שירות כאמור מלפני ב' באייר תשי"ט (1 במאי 1949) והמשיך לעשות כן עד קבלת חוק זה בכנסת.

113. תחילת תוקף

תחילתו של חוק זה, פרט לסעיף 108, תהא כעבור תשעה חודשים לאחר קבלתו בכנסת.

תוספת (תיקון : תשל"א) (סעיף 41א)

- (1) חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג - 1963 ;
 (2) חוק שירות התעסוקה, תשי"ט - 1959 ;
 (3) חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט - 1949 ;
 (4) חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט - 1959 ;
 (5) חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג - 1963 ;
 (6) חוק שירות המדינה (גמלאות) [ניסוח משולב], תשי"ל - 1970 ;
 (7) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), תשי"ט - 1959.

¹ ט"ח תשכ"א, 178 ; תשכ"ב, 15 ; תשכ"ג, 66, 145 ; תשכ"ד, 25 ; תשכ"ה, 12 ; תשל"א, 178, 180 ; תשל"ב, 36 ; תשל"ג, 126, 98 ; תשל"ז, 7 ; תשל"ח, 200 ; תשי"ח, 110, 108 ; תשמ"ה, 197 ; תשמ"ז, 36 ; תשמ"ט, 64 ; תש"ן, 119 ; תשנ"א, 172 ; תשנ"ב, 72 ; תשנ"ג, 20 ; תשנ"ד, 272, 364 ; תשנ"ה, 189 ; תשנ"ו, 176 ; תשי"ס, 134, 182 ; תשס"ב, 97 ; תשס"ג, 384 ; תשס"ד, 327 ; תשס"ה, 745, תשס"ח, 595, תשס"ט, 149, 165. תשי"ע, 248. תיקון מס' 33 לחוק ישולב בו עם כניסתו לתוקף. על פי הוראת המעבר המובאת בסעיף 7 לתיקון, ייכנס התיקון לתוקפו ביום 23/2/2010 או ביום תחילתו של צו לפי סעיף 198(א)(4)(ב) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א - 1961 לפי המאוחר. עד למועד זה, פורסם התיקון כחיקוק נפרד.

² תחילת תוקפו של ס' 42(4) - 30 יום מיום כניסתם לתוקף של כללים לפי סעיף 109א לחוק. כללים ראשונים יובאו לאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בתוך שנה מיום פרסומו של התיקון, דהיינו מיום 26.11.2009.
³ סעיף 3(2) יימחק בתוך שנה מיום פרסום התיקון, דהיינו מיום 26.11.2009.

⁴ סעיף 13 לחוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 24), התשנ"ה - 1995 (ס"ח תשנ"ה, 192) קבע לענין סעיף 6א וסעיף 53א לחוק העיקרי: "13 תחילה

(א) תחילתו של סעיף 2 לחוק זה (6א לחוק העיקרי) ביום תום כהונתם של מוסדות הלשכה שנבחרו או נתמנו בבחירות שיתקיימו על פי חוק לשכת עורכי הדין (מועד הבחירות ובחינות התמחות) (הוראות שעה), התשנ"ה-1995.

(ב) תחילתו של סעיף 12 לחוק זה (53א לחוק העיקרי) ביום תום כהונתם הנוכחית של עורכי הדין המכהנים כחברי הוועדות לבחירתם או למינוים של שופטים ביום תחילתו של חוק זה".

⁵ חברי בית הדין המשמעתי הארצי ובתי הדין המשמעתיים המחוזיים, ימונו לראשונה עד למועד הקובע, ויחלו לכהן בתפקידם במועד הקובע. "המועד הקובע" מוגדר בתיקון תשס"ט כ "18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה" (3.7.2008). סעיף 27 לתיקון תשס"ח קבע הוראת מעבר לפיה "חברי בית הדין המשמעתי הארצי ובתי הדין המשמעתיים המחוזיים המכהנים ערב תחילתו של חוק זה, ימשיכו לכהן בתפקידם עד המועד הקובע, ולענין כהונתם ימשיכו לחול ההוראות לפי החוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה".

⁶ חברי ועדת האתיקה הארצית וועדות האתיקה המחוזיות ימונו לראשונה עד המועד הקובע, ויחלו לכהן בתפקידם במועד הקובע. "המועד הקובע" מוגדר בתיקון תשס"ט כ "18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה" (3.7.2008). סעיף 27 לתיקון תשס"ח קבע הוראת מעבר לפיה: "לענין קובלנה שהוגשה לפני המועד הקובע, תבוא ועדת האתיקה הארצית או ועדת אתיקה מחוזית במקום הוועד המרכזי או ועד מחוזי, כקובלת או כמערערת, הכל לפי העניין, החל במועד הקובע".

⁷ הפרקליטים ימונו לראשונה בתוך שלושה חודשים מהמועד הקובע, ויחלו לכהן בתפקידם בתום שלושה חודשים מהמועד הקובע. "המועד הקובע" מוגדר בתיקון תשס"ט כ "18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה" (3.7.2008).

⁸ חברי ועדת המינויים ימונו בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של החוק (3.7.2008).

⁹ סעיף 4 לחוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 22), התשנ"ד-1994 (ס"ח תשנ"ד, 273, קובע: "4. הוראות מעבר

מי שהחל בהתמחות כאמור בפרק הרביעי לחוק העיקרי, וביום תחילתו של חוק זה -

(1) נותרה לו תקופת התמחות שאינה עולה על ששה חודשים - לא יחול עליו האמור בסעיף 3 לחוק זה;

(2) נותרה לו תקופת התמחות העולה על ששה חודשים ואינה עולה על שנים עשר חודשים - תהיה תקופת התמחותו חמישה עשר חודשים, ולא יחול עליו האמור בסעיף 3 לחוק זה;

(3) נותרה לו תקופת התמחות העולה על שנה, תהיה תקופת התמחותו שנה אחת והוראות חוק זה יחולו עליו".

¹⁰ סעיף 2 לחוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 23), התשנ"ד-1994 (ס"ח תשנ"ד, 364) קובע תחילתו של סעיף 35(ג) ביום 2.8.94.

¹¹ תחילתו של הסעיף - במועד הקובע. "המועד הקובע" מוגדר בתיקון תשס"ט כ "18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה" (3.7.2008).

¹² סעיף זה תוקן כך שבמקום "הוועד המרכזי, ועד מחוזי" בא "ועדת האתיקה הארצית, ועדת אתיקה מחוזית". תחילת התיקון - במועד הקובע. "המועד הקובע" מוגדר בתיקון תשס"ט כ "18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה" (3.7.2008).

¹³ סעיף זה יחול על קובלנות המוגשות ביום תחילתו של תיקון תשס"ח ואילך (3.7.2008).

¹⁴ סעיף זה יחול על קובלנות המוגשות ביום תחילתו של תיקון תשס"ח ואילך (3.7.2008).

¹⁵ סעיף זה תוקן כך שבמקום "הוועד המרכזי" בא "ועדת האתיקה הארצית". תחילת התיקון - במועד הקובע. "המועד הקובע" מוגדר בתיקון תשס"ט כ "18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה" (3.7.2008).

¹⁶ סעיף זה תוקן כך שבמקום "הוועד המרכזי" בא "ועדת האתיקה הארצית". תחילת התיקון - במועד הקובע. "המועד הקובע" מוגדר בתיקון תשס"ט כ "18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה" (3.7.2008). יתר פרטי התיקון אשר לפיו ערעור על פסק דין של בית הדין הארצי יוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים, יחולו על ערעור על פסק דין של בית הדין המשמעתי הארצי המוגש ביום תחילתו של תיקון תשס"ח ואילך (3.7.2008).

¹⁷ הסעיף יחול על קובלנה שביום תחילתו של תיקון תשס"ח טרם ניתן פסק דין של בית דין משמעתי מחוזי בעניינה.

¹⁸ הסעיף יחול על קובלנה שביום תחילתו של תיקון תשס"ח טרם ניתן פסק דין של בית דין משמעתי מחוזי בעניינה.

¹⁹ תחילת תוקפו של הסעיף - 30 יום מיום כניסתם לתוקף של כללים לפי סעיף 109א לחוק. כללים ראשונים יובאו לאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בתוך שנה מיום פרסומו של התיקון, דהיינו מיום 26.11.2009.